

Bijlagen

Mirthe Jansen
Breda, mei 2011

Bijlage I	Interview Drs. Frissen
Bijlage II	Overzicht content Blackboard
Bijlage III	Checklist
Bijlage IV	Schematische weergave mogelijkheden in auteurswet
Bijlage V	Printing on Demand overeenkomst
Bijlage VI	Readerovereenkomst
Bijlage VII	Reproregeling
Bijlage VIII	Resultaten vragenlijst/enquête onder docenten
Bijlage IX	Concept handleiding

Bijlage I

Interview Drs. HMA Frissen

Interview

Auteursrechten in het hoger beroepsonderwijs

Interviewer: Mirthe Jansen
Geïnterviewde: Drs. HMA Frissen
Datum interview: 22 februari 2011

1. Naam en bereikbaarheid

Naam: Drs. HMA Frissen (Bert)
Telefoonnummer: 0651544849

2. Wat is uw formele functie binnen Avans Hogeschool?

Mijn functie binnen Avans is Senior beleidsadviseur Leren & ICT

3. Wat zijn de belangrijkste rollen die u vervult binnen en/of vanuit uw functie?

Ik ben een van de teamcoördinatoren van het Avans Leer- en Innovatiecentrum (LIC)¹ van het team Virtueel Leren Support (VLS)². Daarnaast ben ik Avans manager Blackboard dienstverlening. Op het gebied van auteursrechten vervul ik ook een aantal informele rollen. Ik ben HBO-vertegenwoordiger vanuit de Nederlandstalige Blackboard groep ((NLBbUG)³ in het ad-hoc auteursrechtenoverleg met Stichting PRO⁴ en Surf⁵ en ik ben initiatiefnemer van de avansbrede Kennisgroep Auteursrechten (auteursrechtenloket)⁶.

4. Hoe komt u tijdens uw werk in aanraking met het onderwerp auteursrechten?

Vanwege de taken en verantwoordelijkheden die samenhangen met het opnemen van content materialen in Blackboard is het van belang helderheid te hebben wat wel en niet mag/moet met eventueel auteursrechtelijk beschermde materialen. Op deze manier kom ik dus in aanraking met dit onderwerp.

5. Op welke manieren komt de hogeschool in aanraking met het onderwerp auteursrechten?

Op tenminste twee manieren, vanwege geldende wettelijke regelgeving (juridische motieven) en via bestuurlijke betrokkenheid van het College van Bestuur bij het doen en laten van Stichting Surf en de HBO-raad en dus ook auteursrechten onderwerpen die in Surf c.q. de HBO-raad aan de orde gesteld worden. We hebben tevens te maken met auteursrechten vanwege het feit dat we gecontroleerd kunnen worden op het correct omgaan met gedrukte readers en op het correct omgaan met digitale content materialen (al dan niet in readerformat) gepubliceerd in bijvoorbeeld Blackboard of het Avans portaal cq. intranet. Daarnaast is het belangrijk correct om te gaan met licenties voor toegang tot externe databases. Avans heeft in mijn visie verantwoordelijkheden inzake de naleving van auteursrechten. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten in deze dus onderkend worden.

6. Welke problematiek signaleert u vanuit de organisatie op dit gebied? (denk hierbij aan onduidelijkheden, veel voorkomende vragen enz.)

Er is een besef bij een kleine groep betrokkenen (veelal nu vertegenwoordigd in de

¹ Het Leer- en Innovatiecentrum (LIC) is een ondersteunende diensteenheid van Avans en ondersteunt studenten en docenten bij leren en onderwijs.

² Binnen het LIC zijn er zeven teams waar het VLS er een van is.

³ Landelijke overleg groep op het gebied van auteursrechten.

⁴ Stichting Pro is het administratiekantoor voor auteursrechten in het onderwijs.

⁵ In SURF werken universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten samen aan grensverleggende ICT-innovaties.

⁶ Een kennisgroep opgericht binnen Avans op het gebied van auteursrechten.

kennissgroep) dat correct omgaan met geldende regelgeving op het gebied van auteursrechten een uitgangspunt is waar praktisch vorm en inhoud aan gegeven moet worden. Dit geldt voor alle verschijningsvormen waarbij auteursrechten een rol spelen (tenminste papier en digitaal materiaal). De vraag is hoe je bepaalde regelgeving kunt vertalen naar gedragsregels in de praktijk voor studenten en medewerkers. Er is binnen Avans niet duidelijk bij wie de verantwoordelijkheden voor het inregelen en doen naleven van correct omgaan met geldende auteursregels liggen en wat daarbij wel of niet mag of zelfs moet. Dit geldt ook voor leidinggevers, zoals academiedirecties die verantwoordelijk zijn voor doen en laten binnen een elektronische onderwijsomgeving, dus ook op het gebied van correct omgaan met auteursrechtelijk beschermde materialen. Het college en hun beleidsstaf hebben tot nu toe van correct omgaan met auteursrechten geen expliciet beleid gemaakt.

7. Welke problematiek signaleert u onder docenten en overige medewerkers van Avans Hogeschool op dit gebied? (denk hierbij aan onduidelijkheden, veel voorkomende vragen enz.)

Vanuit docenten (grootste deel van content publicisten) is de grootste vraag wat wel of niet mag en hoe ze hier achter moeten komen. Zoals gezegd is hier nog geen beleid voor. Vanuit ondersteuners zoals Blackboard, multimediasupport enz. is de vraag wanneer ze wel of niet mogen ingaan op bepaalde verzoeken. Bijvoorbeeld om materialen ook in een bibliotheekstelsel in te werken, of materiaal te digitaliseren en evt. te vermenigvuldigen (bijvoorbeeld printmateriaal scannen en dan in Blackboard publiceren of een dvd met film, eenmalig aangekocht, op verzoek vier keer kopiëren en alsnog in de bibliotheek opnemen).

8. Wat voor (mogelijk) auteursrechtelijk beschermde variëteiten en hoeveelheden materialen worden er zoal gebruikt in de fysieke leeromgeving van Avans ter ondersteuning van het onderwijs?

Er wordt veel gebruik gemaakt van tekstmaterialen zoals boeken. Ook videomateriaal uit allerlei bronnen, audio bestaande uit muziek of ander geluid uit verschillende bronnen wordt in de fysieke leeromgeving relatief vaak gebruikt ter ondersteuning van het onderwijs. Natuurlijk wordt er ook veel gewerkt met digitaal ondersteunde presentaties. In die presentaties wordt veel gebruikt gemaakt van beeldmaterialen en tekstfragmenten.

9. Wat voor (mogelijk) auteursrechtelijk beschermde variëteiten en hoeveelheden materialen worden er zoal gebruikt in de elektronische leeromgeving van Avans ter ondersteuning van het onderwijs?

Met name tekst georiënteerd materiaal uit legio bronnen wordt 'gepubliceerd' in de ELO, doorgaans gekoppeld aan groepen studenten van een course. Ook materiaal in de categorie video of audio kan op deze wijze in de leeromgeving gepubliceerd worden. Dit materiaal neemt in omvang relatief veel opslagplaats in op de ELO. Eveneens is het mogelijk dat studenten auteursrechtelijk beschermde content in hun digitaal portfolio opnemen.

10. Waar denkt u dat de mogelijke knelpunten liggen op het gebied van auteursrechten binnen het hoger onderwijs en specifiek binnen het Avans onderwijs?

Er is met name veel onduidelijkheid over wat wel of niet onder auteursrechtelijk beschermd materiaal valt en onduidelijkheid over hoe auteursrechtelijk beschermd werken op een correcte wijze toch in een leeromgeving gepubliceerd mogen worden. Daarnaast is een terugkerende vraag hoe eerder gepubliceerd materiaal waarover, naar later blijkt, onterecht, geen afdracht heeft plaatsgevonden cq. geen toestemming voor is gevraagd/verkregen, alsnog legaal gebruikt mag en kan worden.

11. Op welke wijze zouden deze knelpunten volgens u opgelost kunnen worden?

Allereerst dient de bestaande kennis in kaart te worden gebracht over geldende wet- en regelgeving inzake auteursrechten in het algemeen en vervolgens een en ander toegepast op de context van het hoger beroepsonderwijs. Vervolgens moet deze kennisinventarisatie in een zodanige vorm gegoten worden dat daaruit praktische (spel)regels en gedragsregels

volgen voor een ieder die een rol heeft in het toepassen van auteursrechten in het HBO. In preventieve zin is het nodig docenten en eventueel studenten adequaat te informeren en adviseren en eventueel te instrueren over hoe in auteursrechtelijke zin correct om te gaan met beschermde materialen. Hierbij zou de inrichting van een, met voldoende expertise bemand, auteursrechtenloket een optie zijn. De inhoudelijke expertise kan bijeengebracht worden door de samenwerking in de multidisciplinair samengestelde Avans Kennisgroep Auteursrechten. Bovendien kan participeren in enkele relevante landelijke overleggen de kennis over auteursrechten onderwerpen op peil houden. Voor docenten zou het praktisch zijn als het genoemde auteursrechtenloket via een functioneel mailadres gemakkelijk te bereiken is. Ook dienstbaar zou zijn als er een vanuit het perspectief van onderwijsgevendend praktisch handboek/handleiding/brochure beschikbaar zou zijn waaruit o.a. wat wel en niet mag eenduidig af te leiden is. Zo'n handboek/handleiding/brochure zou ook enkele herkenbare casussen dienen te bevatten en eventueel enkele bijlagen naar oorspronkelijk bronmateriaal over auteursrechten. Tenslotte zou er in dit document ook te vinden moeten zijn welke praktische materialen zoals formulieren er zijn om bijvoorbeeld toestemming te vragen voor gebruik van bepaald materiaal, waar deze te vinden zijn, en hoe deze ingevuld dienen te worden.

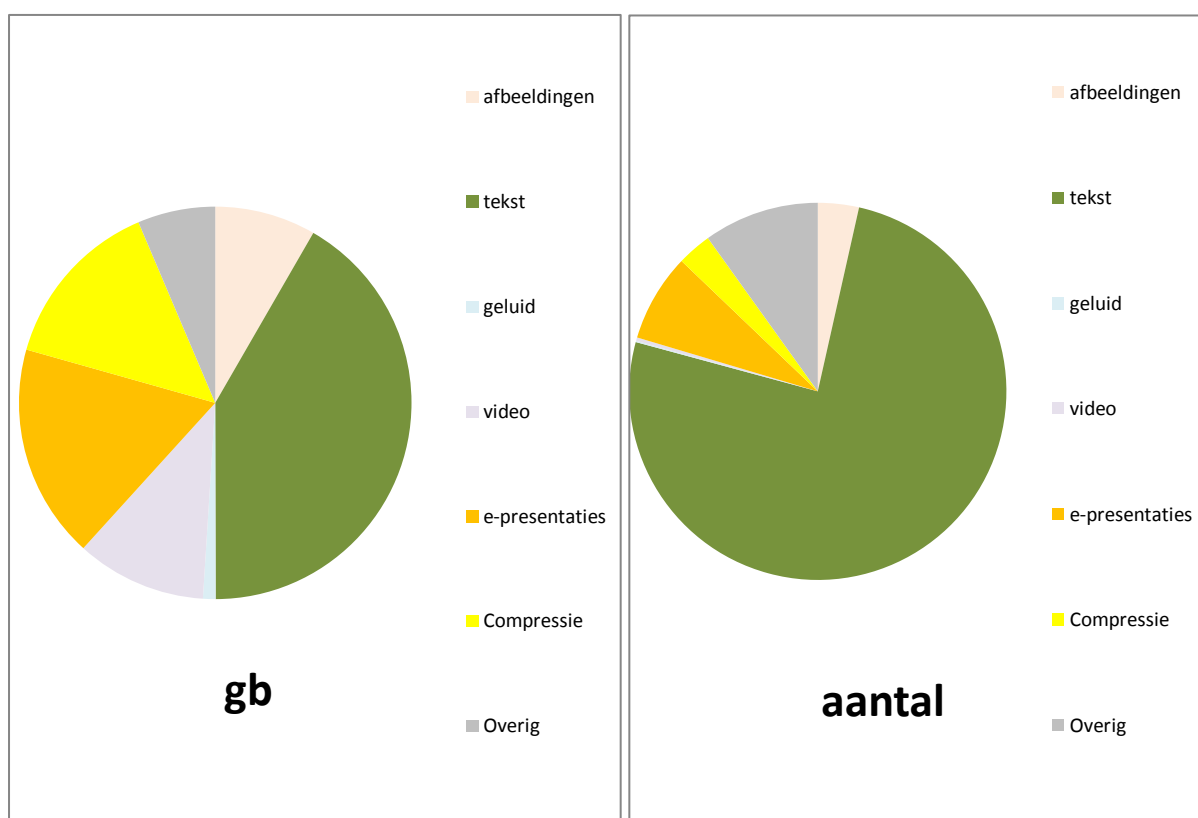
Bijlage II

Content Blackboard

januari 2011

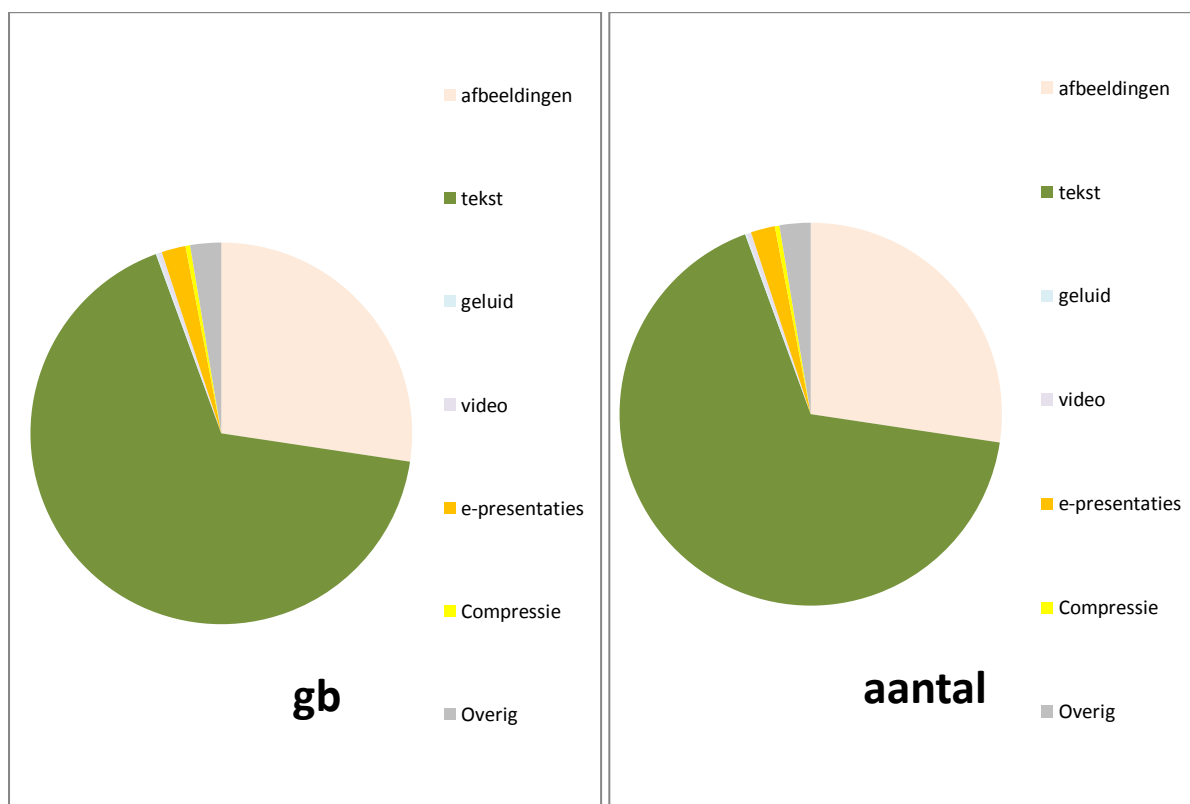
Learning System

	gb	Aantal files
afbeeldingen	70,1	34247
tekst	350,4	736963
geluid	8,7	1090
video	90,3	2858
e-presentaties	148,5	73336
compressie	119,7	28752
overig	53,8	96391
Totaal	841,5	973637

Content System

	gb	Aantal files
afbeeldingen	157,7	161511
tekst	386,4	395654
geluid	0,8	815
video	2,2	2239
e-presentaties	11,7	12017
compressie	2,2	2297
overig	15,1	15486
Totaal	576,2	590019

Op de volgende pagina treft u een lijst met de groepen in detail.

tekst	aantal	Mb totalen	GB	afbeeldingen	aantal	Mb totalen	GB
Totaal	736963	358811	350,4	Totaal	34247	71784	70,1
doc	487943	194007	189	jpg	24542	18005	17,6
docx	160713	37487	37	bmp	2777	9581	9,4
pdf	80045	125048	122	png	2304	644	0,6
rtf	5839	2080	2	psd	1645	23169	22,6
txt	1909	111	0	tif	1039	15075	14,7
dot	245	34	0	gif	1026	106	0,1
docm	140	30	0	ai	513	3708	3,6
dotx	109	7	0	jpeg	265	1159	1,1
wpd	20	7	0	tiff	60	271	0,3
				eps	43	42	0,0
				pcx	20	22	0,0
				wmf	13	2	0,0

geluid	aantal	Mb totalen	GB	video	aantal	Mb totalen	GB
Totaal	1090	8905	8,7	Totaal	2858	92448	90,3
mp3	374	5176	5,1	wmv	893	23330	22,8
wav	213	1448	1,4	mpg	490	14641	14,3
wma	389	1075	1,0	mp4	489	21034	20,5
m4v	114	1206	1,2	avi	478	21076	20,6
				MOV	390	9479	9,3
				flv	66	2010	2,0
				mpeg	52	877	0,9

e-presentaties	aantal	Mb totalen	GB	Compressie	aantal	Mb totalen	GB
Totaal	73336	152057	148,5	Totaal	28752	122573	119,7
ppt	53734	126996	124,0	zip	21570	86533	84,5
pptx	18309	21624	21,1	rar	6700	34609	33,8
notebook	562	712	0,7	7z	367	1055	1,0
pps	421	1647	1,6	jar	73	102	0,1
pptm	190	816	0,8	gz	42	274	0,3
ppsx	89	253	0,2				0,0
pot	31	8	0,0				0,0

Bijlage III

Algemene checklist

Checklist

1. Is er sprake van een werk in de zin van de auteurswet?
(Zo ja, ga verder naar vraag twee, zo nee, het werk mag gebruikt worden.)

2. Rust er auteursrecht op het werk?
(Zo ja, ga verder naar vraag drie, zo nee, het werk mag gebruikt worden.)

3. Is er sprake van openbaarmaking of verveelvoudiging?
(Zo ja, ga verder naar vraag vier, zo nee, het werk mag gebruikt worden.)

4. Is er sprake van uitputting?
(Zo ja, het werk mag gebruikt worden (tenzij verhuur of uitlening), zo nee, ga verder naar vraag vijf.)

5. Is er een licentie afgesloten waarin het beoogd gebruik is toegestaan?
(Zo ja, het werk mag gebruikt worden zoals in de licentie beschreven, zo nee, ga verder naar vraag zes.)

6. Is er een mogelijkheid of beperking van toepassing?
(Zo ja, het werk mag gebruikt worden zoals in de mogelijkheid of beperking beschreven, zo nee, het werk mag niet gebruikt worden.)

Bijlage IV

Schematische weergave mogelijkheden

	Onderwijsexceptie	Onderwijsbeperking	Citaatrecht
Tekstmateriaal	- gebruik materiaal in het kader van het onderwijs; - zonder winstoogmerk; - fysieke leeromgeving; - deel van het onderwijsprogramma.	- deel van een werk; - bron waaruit is overgenomen is rechtmatig openbaargemaakt; - ter toelichting van niet-commercieel onderwijs; - overnemen in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding; - gehele werken enkel wanneer het gaat om korte werken, foto's of kunstwerken; - billijke vergoeding.	- omvang citaat in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - aantal en omvang dient te zijn rechtvaardigt door het te bereiken doel; - bron waaruit geciteerd wordt moet rechtmatig openbaar zijn gemaakt; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding.
Beeldmateriaal	- gebruik materiaal in het kader van het onderwijs; - zonder winstoogmerk; - fysieke leeromgeving; - deel van het onderwijsprogramma.	- deel van een werk; - bron waaruit is overgenomen is rechtmatig openbaargemaakt; - ter toelichting van niet-commercieel onderwijs; - overnemen in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding; - gehele werken enkel wanneer het gaat om korte werken, foto's of kunstwerken; - billijke vergoeding.	- omvang citaat in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - aantal en omvang dient te zijn rechtvaardigt door het te bereiken doel; - bron waaruit geciteerd wordt moet rechtmatig openbaar zijn gemaakt; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding.
Videomateriaal	- gebruik materiaal in het kader van het onderwijs; - zonder winstoogmerk; - fysieke leeromgeving; - deel van het onderwijsprogramma.	- deel van een werk; - bron waaruit is overgenomen is rechtmatig openbaargemaakt; - ter toelichting van niet-commercieel onderwijs; - overnemen in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding; - gehele werken enkel wanneer het gaat om korte werken, foto's of kunstwerken; - billijke vergoeding.	- omvang citaat in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - aantal en omvang dient te zijn rechtvaardigt door het te bereiken doel; - bron waaruit geciteerd wordt moet rechtmatig openbaar zijn gemaakt; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding.
Geluidmateriaal	- gebruik materiaal in het kader van het onderwijs; - zonder winstoogmerk; - fysieke leeromgeving; - deel van het onderwijsprogramma.	- deel van een werk; - bron waaruit is overgenomen is rechtmatig openbaargemaakt; - ter toelichting van niet-commercieel onderwijs; - overnemen in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding; - gehele werken enkel wanneer het gaat om korte werken, foto's of kunstwerken; - billijke vergoeding.	- omvang citaat in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is; - aantal en omvang dient te zijn rechtvaardigt door het te bereiken doel; - bron waaruit geciteerd wordt moet rechtmatig openbaar zijn gemaakt; - persoonslijheidsrechten in acht nemen; - bronvermelding.

Bijlage V
Printing-on-Demand overeenkomst

def. 10-0590
8-10-10

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Verzoek tot deelname Printing-on-Demand regeling

Volqnr: rvb-01798 05-01-2011
Dossiernr: RvB-386 d11022 pl. 001179

Stichting PRO

Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

T +31 (0)23 799 78 09
F +31 (0)23 799 77 00

pro@codar.nl
www.stichting-pro.nl

ING 67.12.43.187
IBAN NL45 INGB 0673 2431 87
BIC INGBNL2A
BTW nr. B045.99.401.B.01
KvK Amsterdam 41217603

Avans Hogeschool

T.a.v.: Mw. C.G. Kop
Postbus 90116
4800RA BREDA

Relatienummer
Datum
Betreft

PR00037924
7 oktober 2010
Verzoek tot deelname Printing-on-Demand regeling

Geachte relatie,

Wij hebben uw verzoek tot deelname aan de PoD-regeling van Stichting PRO in goede orde ontvangen. Bijgesloten sturen wij u de Overeenkomst Printing-on-Demand in tweevoud en belangrijke informatie over de rapportagevereisten.

Wij raden u aan om beide documenten zorgvuldig door te lezen om goed op de hoogte te zijn van de (administratieve) verplichtingen die deelname aan de PoD-regeling mee zich mee brengt.

Sommige onderwijsinstellingen kiezen ervoor om de kwartaalrapportages voor de PoD-oplages door een externe derde partij naar Stichting PRO te laten sturen. Indien u dit ook overweegt, willen wij u erop wijzen dat de verantwoordelijkheid voor het correct en op tijd aanleveren van de PoD-rapportages te allen tijde bij de onderwijsinstelling ligt.

1) Vergeet u niet om één van de exemplaren van de Overeenkomst Printing-on-Demand ondertekend terug te sturen. Uw deelname aan de PoD-regeling is pas definitief indien wij het ondertekende exemplaar van de Overeenkomst hebben ontvangen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u natuurlijk contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Stichting PRO

Bijlagen

Overeenkomst Printing-on-Demand (2x)
Rapportagevereisten PoD-regeling Stichting PRO

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Overeenkomst Printing-on-Demand

Uitgangspunten

De Printing-on-Demand regeling van Stichting PRO (verder: PoD-regeling) biedt onderwijsinstellingen onder voorwaarden de mogelijkheid zonder voorafgaande voor een exacte oplage verleende toestemming readers te verveelvoudigen en te publiceren onder de Readerregeling zoals uitgevoerd door Stichting PRO.

De PoD-regeling schort het vereiste van toestemming voorafgaand aan verveelvoudiging c.q. openbaarmaking van auteursrechtelijk beschermde werken slechts op voor zover deze betreft de omvang van de oplage.

De inhoudelijke toestemming (per exemplaar) van de onder de PoD-regeling geproduceerde readers dient steeds voorafgaand aan productie te zijn verkregen. De Stichting verleent slechts toestemming voor werken van door haar terzake vertegenwoordigde rechthebbenden.

1. Partijen

Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, gevestigd te Hoofddorp (verder: Stichting PRO of de Stichting)

en

Avans Hogeschool, gevestigd te Breda (verder: de Onderwijsinstelling)

komen als volgt overeen.

2. Inhoudelijke toestemming

- a. De Onderwijsinstelling dient conform (de richtlijnen van en bij) de Readerovereenkomst en Standaardvoorwaarden bij de Readerovereenkomst van de Stichting voorafgaand aan verveelvoudiging of openbaarmaking van onder de PoD-regeling te produceren onderwijsmateriaal toestemming te verkrijgen voor alle overnames in de exemplaren van dat onderwijsmateriaal.
- b. In afwijking van de uitgangspunten van de Auteurswet 1912 en de (de richtlijnen van en bij) de Readerovereenkomst en Standaardvoorwaarden bij de Readerovereenkomst van de Stichting, is toestemming voor overnames in onderwijsmateriaal geproduceerd onder de PoD-regeling niet beperkt tot een vooraf bepaalde omvang van de oplage.

3. Aanleveren bewijsexemplaar

Conform de vereisten van (de richtlijnen van en bij) de Readerovereenkomst en Standaardvoorwaarden bij de Readerovereenkomst van de Stichting dient de Onderwijsinstelling een bewijsexemplaar van al het onder de PoD-regeling geproduceerde onderwijsmateriaal direct na productie aan de Stichting te overleggen.

4. Rapportage van geproduceerde oplagen

- a. De Onderwijsinstelling rapporteert periodiek de geproduceerde oplagen van al haar onderwijsmateriaal geproduceerd onder de PoD-regeling in het door de Stichting voorgeschreven format en op de door de Stichting voorgeschreven data.

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Bepalingen bij de Overeenkomst Printing-on-Demand

Rapportagefrequentie

Teneinde tegemoet te komen aan de wensen van onderwijsinstellingen en om onze administratie zo effectief mogelijk te kunnen voeren, is per 2009 besloten PoD-oplagen per kwartaal te verwerken. Oplagen dienen per kwartaal te worden gerapporteerd in de eerste week na verstrijken van het kwartaal:

- januari – maart: rapportage eerste week van april
- april – juni: rapportage eerste week van juli
- juli – september: rapportage eerste week van oktober
- oktober – december: rapportage eerste week van januari

Vormvereiste van de rapportage

Geldige rapportage kan alleen geschieden door het elektronisch aanleveren van het volledig ingevulde door Stichting PRO verstrekte Excel-bestand PoD-rapportage. De opgave van de oplagen dient per e-mail te worden verzonden aan pro@cedar.nl met onderwerpregel 'PoD rapportage <kwartaal>'.

Inhoud van de rapportage

De oplagen van alle actieve onder de PoD-regeling geproduceerde readers dienen te worden gerapporteerd, ook indien de oplage 0 is.

Afmelden PoD-readers

De onderwijsinstelling kan readers afmelden als PoD-reader. Dit geschiedt door opgave van af te melden PRN-nummers en readertitels c.q. door vermelding van 'afmelden' in de opmerkingen-kolom van de laatste kwartaalrapportage. Door afmelden eindigt de PoD-regeling voor de betreffende reader.

- b. Indien de Onderwijsinstelling verzuimt oplagen te rapporteren conform de vereisten gesteld krachtens het voorgaande lid, worden de oplagen die niet zijn gerapporteerd conform de gestelde vereisten geacht te zijn verveelvoudigd c.q. openbaargemaakt zonder de vereiste toestemming. Overnames van auteursrechtelijk beschermde werken van door de Stichting ter zake vertegenwoordigde rechthebbenden in de betreffende onderwijsmaterialen worden aangemerkt als inbreuk in de zin van (de richtlijnen van en bij) de Readerovereenkomst en Standaardvoorwaarden bij de Readerovereenkomst van de Stichting.

5. Einde van de overeenkomst

Deelname aan de PoD-regeling eindigt met onmiddellijk effect door schriftelijke opzegging door een der partijen.

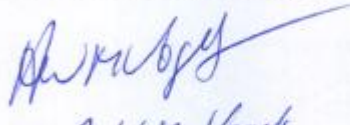
6. Ondertekening

Namens Stichting PRO:

Dhr. A. van Hengel MBA
Hoofddorp
7 oktober 2010

Namens de Onderwijsinstelling:

Naam: A. W. M. Vogels
Plaats: Breda
Datum: 1-11-10

Bijlage VI

Readerovereenkomst

OVEREENKOMST VOOR DE OVERNAME VAN KORTE AUTEURSRECHTELIJK BESCHERMDE WERKEN EN VAN (KORTE) GEDEELTEN UIT AUTEURSRECHTELIJK BESCHERMDE WERKEN IN ONDERWIJSPUBLICATIES VAN HOGESCHOLEN, WAARONDER READERS ('READEROVEREENKOMST')

Het Nederlands Uitgeversverbond (verder aan te duiden als: 'het NUV') als brancheorganisatie van uitgevers van boeken, dagbladen en tijdschriften

Stichting (International) Publishers Rights Organisation (verder aan te duiden als 'IPRO'), als gemachtigde namens de in het buitenland gevestigde uitgevers

en

De HBO-raad, vereniging van hogescholen (verder aan te duiden als: 'de HBO-raad'), als gemachtigde namens de hogescholen, hierna te noemen 'onderwijsinstelling(en)', anderzijds

Overwegende,

- dat er binnen onderwijsinstellingen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag ter toelichting bij het onderwijs dat binnen die onderwijsinstellingen wordt verzorgd, onderwijspublicaties (waaronder readers) worden samengesteld, verveelvoudigd en aan studenten beschikbaar gesteld;
- dat in deze onderwijspublicaties (korte) gedeelten van reeds eerder verschenen auteursrechtelijk beschermde werken, dan wel korte auteursrechtelijk beschermde werken, als bedoeld in artikel 10, eerste lid Auteurswet 1912 (Aw), kunnen worden opgenomen;
- dat op een dergelijke overname artikel 16 Aw van toepassing is;
- dat artikel 16 Aw stelt, dat het hierboven omschreven overnemen in onderwijspublicaties kan geschieden zonder voorafgaande toestemming van de auteursrechthebbende(n), mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan;
- dat deze voorwaarden onder meer inhouden, dat het hierboven omschreven overnemen in overeenstemming moet zijn met hetgeen naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is en dat in geval van compilatiewerken van een zelfde auteur niet meer dan enkele korte werken of korte gedeelten van zijn werken worden overgenomen, voorts dat de persoonlijkheidsrechten van de maker worden gerespecteerd, dat in de onderwijspublicaties bronvermelding onder opgave van titel, auteur(s), uitgever en ISB- of ISS-Nummer plaatsvindt, en ten slotte dat voor het overnemen een billijke vergoeding aan de rechthebbende(n) wordt betaald;
- dat de uitgever van de auteursrechtelijk beschermde werken doorgaans de hier van toepassing zijnde auteursrechten bezit of behartigt, terwijl in gevallen waarin de uitgever niet over de benodigde rechten beschikt, hij zal kunnen verwijzen naar de desbetreffende rechthebbende(n);
- dat partijen in goed overleg de invulling van de open normen 'regels van het maatschappelijk verkeer', 'korte gedeelten', 'korte werken', en 'billijke vergoeding' gewenst achten;
- dat partijen het wenselijk oordelen de op 1 september 1986 in werking getreden readerregeling, welke per 14 november 1994 laatstelijk is vastgesteld en onder dezelfde voorwaarden tot 1 januari 2001 is verlengd, per 1 januari 2001 in een nieuwe herziene overeenkomst vast te leggen;
- dat partijen met ingang van 1 januari 2001 zijn overeengekomen dat de billijke vergoeding niet meer wordt berekend op basis van door de onderwijsinstellingen verzamelde en ingezonden brongegevens over elke overname van een kort gedeelte of een kort werk, maar op basis van een jaarlijkse vergoeding per student vastgesteld op basis van beschikbare brongegevens uit het verleden en nader onderzoek.

- dat voornoemde vergoeding per student zowel het analoog als het digitaal gebruik binnen de onderwijsinstelling betreft van overgenomen korte gedeelten en korte werken uit zowel Nederlandse als buitenlandse uitgaven en dat mede om die reden IPRO niet langer een afzonderlijke overeenkomst inzake het overnemen uit buitenlandse publicaties met de HBO-raad aangaat, maar per 1 januari 2001 partij is bij deze overeenkomst.
- dat in overleg tussen partijen per 1 september 1997, door het NUV de Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (hierna te noemen 'Stichting PRO') is opgericht voor de uitvoering van de readerovereenkomsten;
- dat Stichting PRO voor wat betreft het gestelde in deze overeenkomst handelt op grond van een mandaat namens de betrokken rechthebbenden en als zodanig een groot aantal rechthebbenden kan vertegenwoordigen in regelingen voor het verkrijgen van toestemming voor het gebruik van niet korte werken en niet korte gedeelten in onderwijspublicaties;
- dat Stichting PRO door het NUV is aangewezen om toe te zien op de naleving van deze overeenkomst en is als uitvoeringsorganisatie en in verband met de in artikel 13 genoemde vrijwaring, medeondertekenaar van deze overeenkomst;
- dat deze overeenkomst onverlet laat de verplichting dat een onderwijsinstelling met een uitgever of andere auteursrechthebbende(n), al dan niet via Stichting PRO, nadere afspraken maakt over de overname van gedeelten waarvan de omvang de in deze overeenkomst bepaalde grenzen overschrijdt;
- dat deze overeenkomst niet beoogt het maken van afspraken omtrent het vervelvoudigen als bedoeld in artikel 16b e.v. Aw, in die voege, dat hetgeen wordt betaald door een onderwijsinstelling krachtens artikel 16 Aw niet tevens is verschuldigd aan de Stichting Reprorecht;
- dat de toelichting onderdeel uitmaakt van deze overeenkomst;

zijn met inachtneming van ieders verantwoordelijkheden het navolgende overeengekomen:

Artikel 1 Werkingssfeer

- 1) Deze overeenkomst is van toepassing op het (doen) samenstellen, vervelvoudigen en beschikbaar stellen van onderwijspublicaties in enigerlei vorm (o.a. readers) in de zin van artikel 16 Aw, die onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling gemaakt zijn, om te worden gebruikt als toelichting bij het onderwijs dat binnen die onderwijsinstelling wordt verzorgd, voor zover in deze onderwijspublicaties gedeelten uit auteursrechtelijk beschermde werken zijn overgenomen.
- 2) Onder een 'onderwijspublicatie' wordt in deze overeenkomst verstaan: elke bundeling van onderwijsmateriaal, waarin een of meer korte auteursrechtelijk beschermde werken en/of (korte) gedeelten uit auteursrechtelijk beschermde werken zijn overgenomen. Als zodanige bundeling wordt beschouwd een reader, een docentendictaat, een werkboek of een syllabus, dan wel een soortgelijke publicatie, al dan niet in elektronische vorm. Gebruik in elektronische vorm is krachtens deze overeenkomst uitsluitend toegestaan op dragers die alleen aan ingeschreven studenten en medewerkers van de instelling ter beschikking worden gesteld, dan wel via een netwerk waartoe uitsluitend ingeschreven studenten toegang hebben.

Artikel 2 kort gedeelte en enkele korte werken

- 1) De begrippen 'gedeelte', 'kort gedeelte' en 'enkele korte werken' uit artikel 16 lid 3 Aw, zoals ingevuld in deze overeenkomst, worden beschouwd in overeenstemming te zijn met hetgeen

naar de regels van het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is (artikel 16 lid 1 Aw), indien de omvang van deze gedeelten blijft binnen de in dit artikel aangegeven grenzen.

- 2) Korte gedeelten:
 - a. Uit niet-literaire boekwerken: maximaal 10.000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van het gehele oorspronkelijke werk waaruit wordt overgenomen;
 - b. Uit tijdschriften en andere periodieke uitgaven met een niet-literaire inhoud: maximaal 8000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van de aflevering waaruit wordt overgenomen;
 - c. Uit literaire geschriften: maximaal 100 regels poëzie of 2500 woorden proza, mits niet meer omvattend dan een tiende deel van het gehele oorspronkelijke werk.
- 3) Korte werken:
 - a. Grafieken, tabellen, schema's en soortgelijke werken, mits niet meer omvattend dan 25 korte werken uit dezelfde oorspronkelijke uitgave. Hierbij geldt voor toepassing van deze overeenkomst, dat in geval uitsluitend één of meer van deze werken worden overgenomen, voor de bepaling van de grens 'kort gedeelte' als bedoeld in lid 2, respectievelijk voor de berekening van de billijke vergoeding als bedoeld in artikel 3, ieder overgenomen kort werk als hier bedoeld, geacht wordt een omvang te hebben van 200 woorden respectievelijk een halve pagina.
 - b. Een door de uitgever in een boekwerk of periodiek gebundelde en bewerkte rechterlijke uitspraak (inclusief annotatie), alsmede de uitgave van een in het kader van een plechtigheid van de onderwijsinstelling gehouden mondelinge voordracht, worden ongeacht het aantal woorden beschouwd als 'kort werk'. Voor uit een verzamelwerk overgenomen rechterlijke uitspraken blijft gelden dat de overname beperkt dient te blijven tot een derde deel van dat verzamelwerk.
- 4) Voornoemde normen gelden per onderwijspublicatie of serie onderwijspublicaties die aan de studenten binnen een studiejaar ter beschikking worden gesteld. Indien sprake is van terbeschikkingstelling via een netwerk gelden deze normen per netwerk waartoe de studenten en medewerkers van de instelling binnen een studiejaar toegang hebben.

Artikel 3 Grondslag billijke vergoeding

De grondslag voor de bepaling van de 'billijke vergoeding', als genoemd in artikel 16 lid 1 sub a ten vijfde Aw, is in deze overeenkomst met ingang van 1 januari 2001 berekend tot een jaarlijkse vergoeding per ingeschreven student conform het bepaalde in artikel 4.

Artikel 4 Tarieven billijke vergoeding

- 1) Voor de jaren 2001 en 2002 betalen de onderwijsinstellingen gezamenlijk 1.425.000 gulden per jaar, gebaseerd op gemiddeld 300.000 bij hogescholen ingeschreven studenten vermenigvuldigd met een vergoeding van f 4,75 per student.
- 2) Voor de jaren 2001 en 2002 wordt het aandeel per onderwijsinstelling in dit afkoopbedrag gebaseerd op de door de betreffende onderwijsinstellingen betaalde bedragen in de periode 1998 tot en met 2000. Voor het jaar 2001 wordt het gemiddelde van de betalingen in 1998 en 1999 als uitgangspunt genomen. Voor het jaar 2002 wordt het gemiddelde van de betalingen in 1999 en 2000 als uitgangspunt genomen, indien en voorzover Stichting PRO op dat moment ook over het jaar 2000 over volledige gegevens beschikt.
- 3) Bedragen die een onderwijsinstelling reeds heeft betaald voor in 2001 voor het eerst gebruikte onderwijspublicaties, worden door Stichting PRO in mindering gebracht op het in

lid 2 genoemde afkoopbedrag. Indien als gevolg van in 2001 of later bekend geworden gebruiksgegevens over de jaren 1998 – 2000 het gemiddelde van de betalingen in die jaren moet worden gecorrigeerd, kan ook het afkoopbedrag dienovereenkomstig worden aangepast.

- 4) In de jaren 2001 en 2002 zal een werkgroep van de HBO-raad samen met Stichting PRO en Stichting Reprorecht een onderzoek uitvoeren naar het omgaan met auteursrechtelijk beschermd materiaal door onderwijsinstellingen, zowel op print als digitaal, om voor de jaren na 2002 een billijke vergoeding per student (of categorie studenten) vast te stellen. Hiervoor zal aan een aantal hogescholen medewerking worden gevraagd. Op basis van de resultaten van het onderzoek zullen de hogescholen verenigd in de HBO-raad de verdeling van de afkoopsom per hogeschool vaststellen voor de periode na 2002.

Artikel 5 Betaling billijke vergoeding

- 1) Stichting PRO zal jaarlijks, op zijn vroegst in de maand juni, een op grond van de in artikel 4 lid 3 genoemde berekening de factuur voor betaling van de vergoeding aan de onderwijsinstelling zenden. De onderwijsinstelling zal vervolgens de betaling van de vastgestelde vergoeding verrichten binnen 30 dagen na dagtekening van de desbetreffende factuur van Stichting PRO.
- 2) Stichting PRO zal in geval van niet tijdige betaling de wettelijke rente in rekening brengen.

Artikel 6 Contactpersoon

De onderwijsinstelling zal Stichting PRO schriftelijk op de hoogte stellen van de contactperso(n)en(en) binnen de organisatie, verantwoordelijk voor de communicatie met Stichting PRO.

Artikel 7 Bewijsexemplaar

- 1) De onderwijsinstelling zal onverwijld na verschijning van iedere onderwijspublicatie, waarin korte gedeelten of korte werken uit auteursrechtelijk beschermd werk zijn overgenomen, aan Stichting PRO een kosteloos bewijsexemplaar zenden. Op de bewijsexemplaren dient tenminste de naam van de onderwijsinstelling, faculteit of sectie en jaar van publicatie te worden vermeld. Stichting PRO is gerechtigd om bij niet-nakoming hiervan 25 gulden (per 1 januari 2002 11,50 euro) per reader aan administratiekosten in rekening te brengen, tot een maximum van 2500 gulden per jaar.
- 2) Ten behoeve van de controle op gebruik in elektronische vorm krijgt Stichting PRO dezelfde toegang tot het netwerk als de studenten hebben, dan wel een bewijsexemplaar in print- of diskettevorm.

Artikel 8 Overname omvangrijker gedeelten

- 1) Indien een onderwijsinstelling een groter aantal woorden of meer korte werken dan de in artikel 2 omschreven omvang in een onderwijspublicatie wenst over te nemen, dan is hiervoor, voorafgaand aan de vervaardiging van de onderwijspublicatie, toestemming van de uitgever c.q. de auteursrechthebbende(n) noodzakelijk.
- 2) Voor de controle op het regelen van rechten voor het overnemen van omvangrijker gedeelten als bedoeld in lid 1, houdt elke onderwijsinstelling een of meer administratie(s) bij. Deze administraties worden gevoerd op een of enkele aan Stichting PRO kenbaar gemaakte plaats(en) binnen de onderwijsinstelling en zal/zullen tenminste bevatten:

productiecijfers, titels van geproduceerde readers inclusief readernummers, verkoopcijfers, voorraadcijfers en de bewijzen van toestemming.

- 3) Op of bij het bewijsexemplaar van de onderwijspublicatie waarin omvangrijker gedeelten zijn opgenomen, dienen - naast de in artikel 7 lid 1 genoemde gegevens - tevens de instellingscode en toestemmingsnummer(s) te worden aangegeven. In plaats van een toestemmingsnummer kan ook een kopie van het geaccordeerde toestemmingsaanvraagformulier of een bewijs van toestemming van de uitgever worden gevoegd. Indien deze gegevens ontbreken is Stichting PRO gerechtigd administratiekosten in rekening te brengen (conform het bepaalde in artikel 7 lid 1.)
- 4) Voor onderwijspublicaties waarvan overgenomen (gedeelten van) werken niet zijn gemeld c.q. waarvoor geen toestemming is verkregen van de rechthebbende(n), hanteert Stichting PRO de in haar standaardvoorwaarden vermelde tarieven.
- 5) Stichting PRO kan bij het verlenen van toestemming een bemiddelende rol spelen. Indien de toestemming wordt verleend, kunnen de hoogte van de vergoeding en eventuele andere voorwaarden daarbij - zo nodig na overleg met de onderwijsinstelling - door de uitgever c.q. de auteursrechthebbende(n) worden bepaald. Voor rechthebbenden die Stichting PRO daartoe hebben gemandateerd, hanteert Stichting PRO aan het desbetreffende werk gerelateerde standaardtarieven.

Artikel 9 Controle op omvangrijker gedeelten

- 1) Stichting PRO heeft het recht om de onderwijspublicaties op verspreidingspunten te controleren en zonodig (indien de stichting daarover niet reeds beschikt) een kosteloos bewijsexemplaar per titel mee te nemen. Mits tijdig aangekondigd heeft Stichting PRO het recht op inzage in de administratie(s) waaruit het regelen van rechten voor het overnemen van niet-korte gedeelten en niet-korte werken blijkt.
- 2) Stichting PRO heeft het recht om op eigen kosten eenmaal per jaar de onderwijspublicaties en de bescheiden die hierop betrekking hebben te doen controleren door een door Stichting PRO aangewezen registeraccountant (lid van NIVRA). Worden bij deze controle auteursrechtinbreuken of het anderszins niet naleven van deze overeenkomst geconstateerd, dan draagt de onderwijsinstelling de kosten van deze controle.

Artikel 10 Vrijwaring

Stichting PRO vrijwaart namens de desbetreffende rechthebbenden de afdragende onderwijsinstelling voor aanspraken van auteursrechthebbende(n), alsmede van de Stichting Reprorecht, ter zake van de billijke vergoeding, indien en voor zover de overname en de betaling door de onderwijsinstelling op basis van deze overeenkomst hebben plaatsgevonden.

Artikel 11 Minnelijke schikking

Indien een uitgever die wordt vertegenwoordigd door het NUV of de Stichting PRO een overtreding van het gestelde in deze overeenkomst constateert, zal - alvorens de onderwijsinstelling in rechte wordt aangesproken - het bevoegd gezag van de desbetreffende onderwijsinstelling worden benaderd om te pogen in der minne een oplossing te bereiken.

Artikel 12 Duur

- 1) Deze overeenkomst treedt op 1 januari 2001 in werking voor de duur van twee jaar, derhalve tot en met 31 december 2002.
- 2) Het in artikel 4 lid 4 genoemde onderzoek zal uiterlijk 1 september 2002 worden afgerond. Tijdig vóór 1 oktober 2002 zullen partijen een evaluatie van deze overeenkomst afronden, waarbij ook afspraken worden gemaakt over indexering, vaststelling van de door de onderwijsinstellingen te betalen bedragen en wijze van betaling van de in artikel 4 bedoelde 'billijke vergoeding' voor een eventuele volgende contractperiode. Voor de indexering van het tarief billijke vergoeding zullen partijen zich mede baseren op de gemiddelde prijsontwikkeling van de via het Centraal Boekhuis geleverde boeken.

TOELICHTING BIJ DE READEROVEREENKOMST

Ad partijen

NUV

Het Nederlands Uitgeversverbond (NUV) vertegenwoordigt uitgevers van vak en wetenschap, leermiddelen, algemene boeken, publieks-, opinie- en omroepbladen en dagbladen en is in 1996 opgericht door de KNUB, de NOTU en de NDP. De leden van de betrokken Groepsverenigingen binnen het NUV hebben deze overeenkomst bij bindend besluit aanvaard.

HBO-raad

De HBO-raad is gemachtigd door hun leden om deze overeenkomst namens alle hogescholen aan te gaan.

Stichting PRO

De Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO) handelt op grond van een mandaat namens de betrokken rechthebbenden, zowel in Nederland als in het buitenland. Als zodanig kan Stichting PRO ook een groot aantal rechthebbenden vertegenwoordigen in regelingen voor het verkrijgen van toestemming voor het gebruik van niet korte werken en niet korte gedeelten in onderwijspublicaties. Stichting PRO heeft afspraken gemaakt met representatieve organisaties van rechthebbenden op bladmuziek, foto's, illustraties en beeldende kunst op grond waarvan de readerovereenkomst ook van toepassing kan zijn op het overnemen van deze werken.

In alle gevallen kan Stichting PRO ten minste als bemiddelaar optreden en is Stichting PRO door het NUV aangewezen tevens toe te zien op de naleving van deze overeenkomst. Stichting PRO is medeondertekenaar van deze overeenkomst in verband met de uitvoering van de gemaakte afspraken.

De door Stichting PRO gehanteerde standaardvoorwaarden kunnen te allen tijde eenzijdig door Stichting PRO worden aangepast, voor zover zij niet betreffen de in de readerovereenkomst tussen partijen overeengekomen afspraken. De standaardvoorwaarden van Stichting PRO kunnen kosteloos worden opgevraagd bij Stichting PRO en zijn ook beschikbaar op <www.cedar.nl/PRO>.

Stichting PRO zal in geval van wijziging van de standaardvoorwaarden de universiteiten hierover informeren. De standaardvoorwaarden die gelden per 1 januari 2001 zijn als bijlage bij deze overeenkomst gevoegd.

Adres: Siriusdreef 22-28, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp
Telefoon: 023 7997809 / Fax: 023 7997700 / E-mail Pro@cedar.nl.

Ad Artikel 1: onderwijspublicatie

De in deze definitie genoemde benamingen vormen een willekeurige greep uit de benamingen voor dit soort onderwijspublicaties die bij elke onderwijsinstelling anders genoemd kunnen worden. De onderwijspublicatie dient, afhankelijk van het onderwijsprogramma, over het algemeen een aanvullende bestemming te hebben ten opzichte van de voorgeschreven boeken en tijdschriften.

Ad artikel 2: korte werken en korte gedeelten

het maximum aantal woorden

Het maximum van 10.000 woorden uit niet-literaire boeken geldt per boek, ongeacht of er meerdere korte gedeelten uit hetzelfde boek worden overgenomen.

Hierbij geldt echter dat nooit meer dan een derde gedeelte van dat boek mag worden overgenomen. Voor boekwerken met een omvang van minder dan 30.000 woorden geldt derhalve een lager maximum aantal woorden (een derde gedeelte).

Een vergelijkbare invulling is gegeven aan de overname van een kort gedeelte uit tijdschriften.

begrip oorspronkelijk literair werk

Onder het begrip oorspronkelijk werk wordt hier verstaan hetzij een zelfstandige uitgave, waarin het werk van één auteur is opgenomen (zoals een poëziebundel, verhalenbundel, novelle, roman), hetzij de publicatie van een auteur in een verzamelbundel of tijdschrift waarin ook werk van andere auteurs is opgenomen.

grafieken, tabellen, schema's

Deze grafische voorstellingen ter onderbouwing c.q. verduidelijking van een betoog mogen krachtens deze overeenkomst onder dezelfde voorwaarden als voor de overname van woorden worden overgenomen als kort werk. Hierbij geldt echter wel als maximum 25 van dergelijke werken uit een en dezelfde uitgave. Worden niet de woorden maar uitsluitend grafieken en dergelijke uit een uitgave overgenomen, dan is het voor de toepassing van deze overeenkomst nodig om deze korte werken tot een aantal woorden te herleiden. Voor deze situatie geldt iedere overgenomen grafiek, tabel of schema als 200 woorden, respectievelijk een halve pagina.

Op tekeningen, foto's en aardrijkskundige kaarten is deze overeenkomst niet van toepassing (zie hierna).

het overnemen van jurisprudentie

Alleen de rechterlijke uitspraken zoals ze in oorspronkelijke staat door de rechterlijke macht openbaar worden gemaakt, behoren tot het publiek domein ('vrij over te nemen').

Dit geldt echter niet voor door een uitgever verzamelde en bewerkte uitspraken zoals deze, voorzien van kopjes, inleidende samenvattingen en annotaties, door de uitgever in een boekwerk of periodiek worden gebundeld.

In het kader van deze overeenkomst wordt een gerechtelijke uitspraak inclusief noot, ongeacht het aantal woorden, beschouwd als kort werk, waarover per pagina wordt afgerekend. Het is toegestaan om meerdere uitspraken uit één boekwerk of periodiek over te nemen.

Ten aanzien van boekwerken geldt echter ook hier de voorwaarde dat in totaal nooit meer dan een derde deel van het gehele oorspronkelijke zelfstandige werk mag worden overgenomen.

Indien rechterlijke uitspraken verzameld in een insteekband met gebundelde periodieken, zoals bij voorbeeld een NJ-band, worden overgenomen, wordt deze insteekband beschouwd als het gehele oorspronkelijke zelfstandige werk.

het overnemen van wetgeving

Ook de overname van door de uitgever in een boekwerk of periodiek gebundelde en bewerkte wetgeving valt onder deze overeenkomst. Uitsluitend indien rechtstreeks uit het Staatsblad, de Staatscourant of het Tractatenblad wordt overgenomen, kan een beroep worden gedaan op het publiek domein. Dit geldt niet voor door de uitgeverij in bundels of periodieken gepubliceerde wetgeving. Hierop rust immers auteursrecht vanwege de bewerking door de uitgever, zoals deze blijkt uit bij voorbeeld de inleiding, kopjes, verwijzingen, toevoegsels, aantekeningen, noten of bewerkte jurisprudentie.

Ten aanzien van wetgeving is het moeilijk om in het kader van deze overeenkomst specifieke normen voor een kort gedeelte c.q. kort werk aan te geven.

Voor zover een overname niet onder de normen van deze overeenkomst kan worden gebracht, dienen hierover afzonderlijke afspraken met de desbetreffende uitgever te worden gemaakt.

het overnemen van tekeningen, foto's en aardrijkskundige kaarten

Partijen kunnen in het kader van deze overeenkomst geen afspraken maken over de normen die gelden bij de overname van tekeningen, foto's en aardrijkskundige kaarten. Indien daar sprake van is, dient dit afzonderlijk te worden gemeld en kunnen afwijkende voorwaarden gelden. Het NUV adviseert de uitgevers de overeengekomen normen zoveel mogelijk analoog toe te passen.

oneigenlijk gebruik

Partijen beschouwen het overnemen van meer dan een kort werk of kort gedeelte in een serie onderwijspublicaties die tegelijkertijd of elkaar direct opvolgend binnen hetzelfde studiejaar voor hetzelfde vak worden gebruikt, als oneigenlijk gebruik. In een dergelijk geval zal toestemming moeten worden gevraagd voor het overnemen van een niet-kort gedeelte of een niet kort werk.

Ad Artikel 3 Grondslag billijke vergoeding

De grondslag voor de bepaling van de 'billijke vergoeding', als genoemd in artikel 16

lid 1 sub a ten vijfde Aw, is een vergoeding die in eerdere readerovereenkomsten als volgt werd berekend: de oplage van de onderwijspublicatie werd vermenigvuldigd met het aantal overgenomen pagina's uit een zelfstandig auteursrechtelijk beschermd werk, vermenigvuldigd met het geldend tarief per pagina. In geval de onderwijspublicatie slechts in één of enkele, al dan niet elektronische, exempla(a)r(en) of versie(s) wordt aangeboden, gold als grondslag voor de oplage het aantal studenten waarvoor de onderwijspublicatie is bedoeld. Deze grondslag is in deze overeenkomst berekend tot een jaarlijkse vergoeding per ingeschreven student.

Ad Artikel 4 Bepaling en verdeling afkoopsom

Het aantal studenten dat als basis is genomen voor de vaststelling van de totale hoogte van de jaarlijkse afkoopsom in 2001 en 2002 (300.000) betreft het afgerond ingeschat aantal studenten per 15 oktober van ieder jaar ingeschreven bij bekostigde hogescholen, lid van de HBO-raad, genoemd in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek. Gedurende de jaren 2001 en 2001 wordt deze afkoopsom verdeeld over de onderwijsinstellingen op basis van de per instelling betaalde vergoedingen in het verleden. De hogescholen verenigd in de HBO-raad zullen op basis van de resultaten van het onderzoek bepalen of in de toekomst een andere verdelingsgrondslag moet worden gehanteerd en, indien dat het geval is, zal de HBO-raad aangeven op welke wijze de verdeling dan zal plaatsvinden.

Ad Artikel 5 Afdracht vergoeding en BTW

Aangezien het hier gaat om de uitwerking van een zogenaamde 'wettelijke licentie', verricht de uitgever hiermee geen dienst als bedoeld in artikel 4 van de Wet op de Omzetbelasting. Als gevolg hiervan behoeft over de door de uitgever ontvangen billijke vergoeding geen BTW te worden betaald.

Dit is officieel bevestigd namens de Staatssecretaris van Financiën in een schrijven aan het bestuur van de KNUB d.d. 24 april 1986.

Dit geldt niet voor overeengekomen vergoedingen voor het met toestemming van de uitgever overnemen van niet-korte gedeelten, waarbij de uitgever immers wel een dienst verricht, namelijk het verlenen van toestemming: hierover dient dus wel BTW in rekening te worden gebracht.

Ad Artikel 10 Vrijwaring

De onderwijsinstelling wendt zich in eerste instantie tot Stichting PRO. Stichting PRO bemiddelt namens de betrokken uitgevers, die op hun beurt geacht worden de betrokken auteurs te vertegenwoordigen. In incidentele gevallen, waarin de uitgever niet over het auteursrecht c.q. de benodigde volmacht beschikt om deze rechten te exploiteren, kan de uitgever niet meer dan een bemiddelende rol spelen. In alle andere gevallen vrijwaart Stichting PRO de onderwijsinstelling voor aanspraken van auteursrechthebbenden, alsmede van de Stichting Reprorecht, ter zake van het overgenomen korte gedeelte c.q. korte werk, mits geheel volgens deze overeenkomst is gehandeld.

Standaardvoorwaarden Stichting PRO

Inhoudsopgave

1. DEFINITIES.....	2
1.1 STANDAARDVOORWAARDEN:	2
1.2 READEROVEREENKOMSTEN	2
1.3 ONDERWIJSINSTELLINGEN:	2
1.4 STICHTING PRO.....	2
2. NORMEN KORTE GEDEELTEN EN KORTE WERKEN	2
3. TARIEVEN	3
3.1 VOOR NIET-COMMERCIELE ONDERWIJSINSTELLINGEN	3
3.2 VOOR COMMERCIELE ONDERWIJSINSTELLINGEN:	3
3.3 POEZIE EN MUZIEKTEKSTEN	3
3.4 FOTO'S EN ILLUSTRATIES	3
4. BRON ONBEKEND: HET VRIJWARINGSFONDS	3
4.1 TARIEVEN VRIJWARINGSFONDS VOOR HET NIET-COMMERCIELE ONDERWIJS:	4
4.2 TARIEVEN VRIJWARINGSFONDS VOOR HET COMMERCIELE ONDERWIJS:	4
5. MELDING EN BETALING KORTE GEDEELTEN (GEEN AFKOOP).....	4
6. BRONVERMELDING	5
7. ADMINISTRATIE	5
8. CONTROLE.....	6
9. VRIJWARING	6
10. ELEKTRONISCHE ONDERWIJSPUBLICATIE.....	6
10.1 SCANNEN	6
11. AFKOOPREGELING	7
11.1 TARIEF.....	7
11.2 VOORWAARDEN	7
11.3 DIGITAAL GEBRUIK	7
11.4 KORTING BIJ CENTRALE REGELING	7
11.5 CONTROLE.....	7
11.6 NADER OVEREEN TE KOMEN.....	7
12. HET OVERNEMEN VAN NIET-KORTE GEDEELTEN EN NIET-KORTE WERKEN	8

1. Definities

In deze standaardvoorwaarden van de Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie ('Stichting PRO') worden de volgende definities gehanteerd:

1.1 Standaardvoorwaarden: De voorwaarden die Stichting PRO namens de betrokken rechthebbenden hanteert voor het overnemen van auteursrechtelijk beschermd werk in publicaties die worden gemaakt om te worden gebruikt als toelichting bij het onderwijs. Onderwijsinstellingen en rechthebbenden die Stichting PRO hiervoor inschakelen aanvaarden daarmee de standaardvoorwaarden. De door Stichting PRO gehanteerde standaardvoorwaarden kunnen te allen tijde eenzijdig door Stichting PRO worden aangepast, voor zover zij niet betreffen de in de readerovereenkomsten tussen partijen overeengekomen afspraken. Deze standaardvoorwaarden zijn op 1 januari 2001 voor onbepaalde tijd in werking getreden.

1.2 Readerovereenkomsten: Overeenkomsten van het Nederlands Uitgeversverbond, de Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), de HBO-raad, BVE-raad, Stichting PRO en de Stichting Publishers Rights Organisation voor de overname van korte auteursrechtelijk beschermde werken en van (korte) gedeelten uit auteursrechtelijk beschermde werken in onderwijspublicaties, waaronder readers. De normering uit deze overeenkomsten is opgenomen in deze standaardvoorwaarden.

1.3 Onderwijsinstellingen: De onderwijsinstellingen die vertegenwoordigd worden door de partijen bij de readerovereenkomsten (universiteiten, hogescholen en bve instellingen), alsmede alle andere instellingen die publicaties maken die worden gebruikt als toelichting bij het door deze instellingen gegeven onderwijs (hierna te noemen 'onderwijspublicaties').

Voor de bepaling van de tarieven wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Niet-commerciële onderwijsinstellingen: onderwijsinstellingen die niet het behalen van direct of indirect economisch of commercieel voordeel nastreven. Hiertoe wordt in het kader van de readerovereenkomst met de VSNU ook het post-initieel onderwijs gerekend dat door een universiteit wordt verzorgd.
- Commerciële onderwijsinstellingen: onderwijsinstellingen die het behalen van direct of indirect economisch of commercieel voordeel nastreven.

1.4 Stichting PRO: De Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie handelt op grond van een mandaat namens de betrokken rechthebbenden, zowel in Nederland als in het buitenland. Als zodanig kan Stichting PRO een groot aantal rechthebbenden vertegenwoordigen in regelingen voor het verkrijgen van toestemming voor het gebruik van niet-korte werken en niet-korte gedeelten in onderwijspublicaties. Stichting PRO heeft afspraken gemaakt met representatieve organisaties van rechthebbenden op bladmuziek, foto's, illustraties en beeldende kunst op grond waarvan deze standaardvoorwaarden ook van toepassing zijn op het overnemen van dergelijke werken. In alle gevallen kan Stichting PRO ten minste als bemiddelaar optreden en is Stichting PRO door de betrokken rechthebbenden aangewezen toe te zien op de naleving van de readerovereenkomsten en de standaardvoorwaarden. Stichting PRO is medeondertekenaar van de readerovereenkomst in verband met de uitvoering van de gemaakte afspraken.

2. Normen korte gedeelten en korte werken

- Uit niet-literaire boeken: maximaal 10.000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van het gehele oorspronkelijk werk waaruit wordt overgenomen.
- Uit tijdschriften, dagbladen en andere periodieken met een niet-literaire inhoud: maximaal 8000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van de aflevering waaruit wordt overgenomen.
- Uit literaire geschriften: maximaal 100 regels poëzie of 2500 woorden proza mits niet meer omvattend dan een tiende deel van het gehele oorspronkelijke werk.
- Grafieken, tabellen, schema's en soortgelijke werken mogen in hun geheel als kort werk worden overgenomen, mits niet meer dan 25 van dergelijke werken uit dezelfde oorspronkelijke uitgave.

- Een door de uitgever in een boekwerk of periodiek gebundelde en bewerkte rechterlijke uitspraak (inclusief annotatie) wordt beschouwd als kort werk. Voor uit een verzamelwerk overgenomen rechterlijke uitspraken geldt dat de overname beperkt dient te blijven tot maximaal een derde deel daarvan. Ook de uitgave van een in het kader van een plechtigheid van een onderwijsinstelling gehouden mondelinge voordracht (bijvoorbeeld een oratie) wordt, ongeacht het aantal woorden, beschouwd als kort werk.
- Bladmuziek: de songtekst wordt hetzelfde behandeld als poëzie: overname van de hele tekst tot een maximum van 100 regels is toegestaan. Voor het notenschrift geldt dat maximaal een halve pagina van het oorspronkelijk werk mag worden overgenomen.
- Als er naast de tekst ook foto's en/of illustraties overgenomen worden telt iedere foto/illustratie als 200 woorden. Dit is uitsluitend relevant voor de beoordeling of de omvang van het overgenomen gedeelte binnen de grenzen van een kort werk of kort gedeelte is gebleven. Er mogen niet meer dan 25 van dergelijke werken uit dezelfde oorspronkelijke uitgave worden overgenomen.

[N.B. De in de readerovereenkomsten overeengekomen normen voor een kort gedeelte of kort werk zijn woordgrenzen. Ter indicatie: een gemiddelde boekpagina omvat meestal maximaal 400 woorden. Wanneer circa 25 pagina's uit een niet-literair boek of circa 6 pagina's uit een literair boek worden overgenomen, komt de overname qua omvang aan de kritische grens. Voor tijdschriften en andere periodieken is het niet mogelijk om een gemiddelde aan te geven. Zeker als er kolommen worden gebruikt ligt het aantal woorden per pagina veel hoger dan bij boeken. Of het over te nemen gedeelte geen kort gedeelte is, en toestemming voor de overname is vereist, dient per geval te worden vastgesteld. Alle overgenomen gedeeltes met een omvang groter dan hierboven aangegeven, worden in het navolgende aangeduid met 'niet-korte gedeeltes of niet-korte werken'.]

3. Tarieven

Onder een 'billijke vergoeding' wordt in de readerovereenkomsten een vergoeding verstaan welke als volgt wordt berekend: de oplage van de onderwijspublicatie vermenigvuldigd met het aantal overgenomen pagina's uit een zelfstandig auteursrechtelijk beschermd werk, vermenigvuldigd met het geldende paginataraief. Het geldende paginataraief wordt mede bepaald door het tijdstip van aanlevering en de soort instelling.

3.1 Voor niet-commerciële onderwijsinstellingen

In geval van tijdige, volledige en correcte aanmelding van korte gedeeltes en korte werken aan de hand van de door Stichting PRO voorgeschreven meldingsformulieren bedraagt het geldend tarief per pagina voor onderwijspublicaties die zijn gemaakt om te worden gebruikt in 2007:

- € 0,034 voor overnames uit Nederlandse uitgaven;
- € 0,045 voor overnames uit buitenlandse uitgaven.

3.2 Voor commerciële onderwijsinstellingen:

Voor overgenomen korte gedeeltes en korte werken uit uitgaven van zowel Nederlandse als buitenlandse uitgevers:

- € 0,079 voor onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.

3.3 Poëzie en muziketeksten

Voor het overnemen van volledige gedichten en muziketeksten geldt in 2007 een minimumvergoeding van € 12,267 (onder voorbehoud) per overgenomen gedicht of muziketekst.

3.4 Foto's en illustraties

Voor het overnemen van foto's en illustraties gelden de hierboven genoemde paginatarieven per overgenomen foto of illustratie. Indien de overgenomen foto of illustratie onderdeel is van een overgenomen tekstgedeelte, dan wordt zowel de normale paginavergoeding als de overgenomen illustratie gemeld en betaald.

4. Bron onbekend: het Vrijwaringsfonds

Het Vrijwaringsfonds van Stichting PRO biedt de mogelijkheid voor een onderwijsinstelling om in ruil voor een vrijwaring een betalingsregeling te treffen voor het overnemen uit werken waarvan

de bron niet meer kan worden achterhaald of waarvan uitgever en auteur niet meer door de instelling kunnen worden achterhaald. Stichting PRO neemt de inspanningsverplichting op zich de rechthebbenden alsnog te achterhalen.

Indien een instelling van het Vrijwaringsfonds gebruik maakt, dienen de wel bekend zijnde gegevens te worden gemeld. Aanmelding voor het Vrijwaringsfonds geschiedt door middel de PRO Readermeldingsformulieren.

Indien bij een melding niet de bron of geen correcte uitgever wordt vermeld, is Stichting PRO gerechtigd om deze melding aan te merken als een aanmelding voor het Vrijwaringsfonds en volgens de paginatarieven van het Vrijwaringsfonds af te rekenen.

4.1 Tarieven Vrijwaringsfonds voor het niet-commerciële onderwijs:

- € 0,056 voor korte gedeelten en korte werken in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.
- € 0,147 exclusief 19% BTW voor niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven, afkomstig van Nederlandse uitgevers, in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.
- € 0,079 eurocent exclusief 19% BTW voor niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven die vermoedelijk niet meer in de handel zijn, afkomstig van Nederlandse uitgevers, in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.
- € 0,204 exclusief 19% BTW voor niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven van buitenlandse uitgevers in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.

4.2 Tarieven Vrijwaringsfonds voor het commerciële onderwijs:

- € 0,102 voor korte gedeelten en korte werken in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.
- € 0,153 exclusief 19% BTW voor niet-korte gedeelten uit uitgaven van Nederlandse uitgevers in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.
- € 0,205 exclusief 19% BTW voor niet-korte gedeelten uit uitgaven van buitenlandse uitgevers in onderwijspublicaties die gemaakt zijn om te worden gebruikt in 2007.

[N.B. In de readerovereenkomst met de HBO-raad, BVE-raad en de VSNU (zie artikel 10 van deze standaardvoorwaarden) zijn voornoemde tarieven voor korte gedeelten op basis van gebruiksgegevens verrekend tot een jaarlijkse vergoeding per instelling.]

5. Melding en betaling korte gedeelten (geen afkoop)

Indien onderwijsinstellingen geen afkoopregeling hebben getroffen met Stichting PRO, dient iedere overname (kort en niet-kort), gemeld te worden bij Stichting PRO middels de daarvoor bestemde readermeldingsformulieren.

De onderwijsinstelling dient per reader iedere overname van korte gedeelten en korte werken zo spoedig mogelijk aan te melden bij Stichting PRO, uiterlijk voor het einde van de meldingsperiode waarvoor de onderwijspublicatie voor het eerst is bestemd.

Bij de melding dienen in ieder geval de volgende gegevens aan Stichting PRO te worden verstrekt:

- Code die door Stichting PRO aan de instelling, faculteit (sector) of vakgroep (opleiding) is toegekend;
- Naam en telefoonnummer contactpersoon;
- Oplage reader;
- Datum publicatie;
- Readernummer;
- (Code) soort overname;
- Uitgeversnaam, plaats en land van vestiging;
- Auteur, titel, ISBN van het werk waaruit wordt overgenomen;
- Totaal aantal overgenomen pagina's en/of woorden, en indien van toepassing het totaal aantal overgenomen foto's, tekeningen, grafieken, schema's en/of tabellen;
- Totaal aantal pagina's van het originele werk waaruit wordt overgenomen.

Indien gegevens ontbreken die noodzakelijk zijn om tot uitkering aan de rechthebbende(n) te kunnen overgaan, zal Stichting PRO de melding aanmerken als een aanmelding voor het Vrijwaringsfonds. Stichting PRO zal dan op basis van de tarieven van het Vrijwaringsfonds afrekenen.

De volgende meldingsperiodes van vier maanden zijn overeengekomen:

<u>1^e gebruik in periode</u>	<u>uiterlijk melden vóór</u>
september - december	1 januari
januari - april	1 mei
mei - augustus	1 september

Herdrukken en bijdrukken dienen afzonderlijk te worden aangemeld voorzien van een bewijsexemplaar, eveneens voor het einde van de periode waarin de her- of bijdruk voor het eerst gebruikt wordt.

Voor de melding zijn bij Stichting PRO de PRO Readermeldingsformulieren beschikbaar. Stichting PRO zal een op grond van de melding berekende en gespecificeerde factuur voor betaling van de vergoeding aan de onderwijsinstelling zenden. De onderwijsinstelling zal vervolgens de betaling van de vastgestelde vergoeding verrichten binnen 30 dagen na dagtekening van de desbetreffende factuur van Stichting PRO. In geval van niet tijdige betaling zal Stichting PRO de wettelijke rente in rekening brengen.

Indien een onderwijsinstelling voornoemde meldingstermijnen heeft overschreden, is Stichting PRO gerechtigd om de wettelijke rente over het factuurbedrag van de betreffende meldingsperiode te berekenen, berekend over de periode die is gelegen tussen de dag waarop, indien wel tijdig zou zijn aangemeld, een factuur zou zijn opgemaakt en de datum van de factuur voor de te laat verrichte meldingen. Stichting PRO is tevens gerechtigd de tarieven te hanteren die gelden op het moment van aanmelding.

[N.B. Door de readerovereenkomst met de HBO-raad, BVE-raad en de VSNU (zie artikel 10 van deze standaardvoorwaarden) is melding van overgenomen korte gedeelten en korte werken niet meer vereist.]

6. Bronvermelding

De persoonlijkheidsrechten van de auteur van het overgenomen werk dienen te worden gerespecteerd. In de onderwijspublicatie dient bronvermelding plaats te vinden: opgave van titel, auteur, uitgever en (indien beschikbaar) ISBN. Correcte bronvermelding in geval van overname uit een dagblad of tijdschrift houdt in dat tevens de jaargang en het afleveringsnummer worden vermeld.

Stichting PRO hanteert voor overgenomen korte gedeelten en korte werken zonder bronvermelding een boetetarief van € 0,046 (exclusief 19% BTW). Uiteraard is bronvermelding ook een voorwaarde bij verleende toestemming voor niet-korte gedeelten en geldt bij niet-naleving van deze voorwaarde hetzelfde boetetarief.

7. Administratie

De onderwijsinstelling dient een of meer administratie(s) bij te houden. Deze administraties worden gevoerd op een of enkele aan Stichting PRO kenbaar gemaakte plaats(en) binnen de onderwijsinstelling en zal/zullen tenminste bevatten: productiecijfers en titels van de geproduceerde readers inclusief readernummers, verkoopcijfers, voorraadcijfers, alsmede bewijzen van toestemming van overnames van niet-korte gedeelten.

De onderwijsinstelling zal Stichting PRO schriftelijk op de hoogte stellen van de contactpersoon(en) binnen de organisatie die verantwoordelijk zijn voor deze administratie(s) en die op de hoogte zijn van alle communicatie met Stichting PRO. Indien binnen de instelling meer dan één contactpersoon is aangewezen, zal de instelling één persoon aanwijzen als centraal aanspreekpunt voor Stichting PRO.

8. Controle

De onderwijsinstelling dient van iedere gepubliceerde onderwijspublicatie één bewijsexemplaar bij melding mee te sturen. Als dit herhaaldelijk of grootschalig wordt nagelaten, zal de vergoeding die (naar schatting) verschuldigd is op grond van de in de betreffende onderwijspublicatie overgenomen (gedeelten van) werken met 15% worden verhoogd. Alle onderwijspublicaties dienen te zijn voorzien van een op de reader gedrukt readernummer, datum publicatie, oplage en de code van de universiteit. Als dit wordt nagelaten kan € 11,79 per reader per meldingscode aan administratiekosten in rekening worden gebracht.

Mits tijdig aangekondigd heeft Stichting PRO het recht op inzage van de hierboven genoemde administraties. Mits tijdig aangekondigd heeft Stichting PRO tevens het recht om de onderwijspublicaties op verspreidingspunten te controleren en zonodig (indien de stichting daarvoor niet reeds beschikt) kosteloos een bewijsexemplaar per titel mee te nemen. Stichting PRO heeft het recht om op eigen kosten eenmaal per jaar de onderwijspublicaties en de bescheiden die hierop betrekking hebben te doen controleren door een door Stichting PRO aangewezen registeraccountant (lid van NIVRA). Worden bij deze controle aanzienlijke verschillen ten nadele van de uitgever geconstateerd tussen gedane opgave en feitelijk geconstateerde overnames, dan draagt de onderwijsinstelling de kosten van deze controle. Ten behoeve van de controle op gebruik in elektronische vorm krijgt Stichting PRO dezelfde toegang tot het netwerk als de studenten hebben, dan wel een bewijsexemplaar in printvorm.

9. Vrijwaring

Stichting PRO vrijwaart namens de desbetreffende auteursrechthebbenden de afdragende onderwijsinstelling voor aanspraken van auteursrechthebbenden, alsmede van de Stichting Reprorecht, ter zake van de billijke vergoeding, indien en zover de overname en de betaling door de onderwijsinstelling op basis van de readerovereenkomsten en de standaardvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

10. Elektronische onderwijspublicatie

De onderwijsinstelling kan met Stichting PRO een aanvullende overeenkomst sluiten voor het overnemen van korte gedeelten en korte werken in elektronische readers op een besloten netwerk of op cd-rom. De te hanteren normen voor korte gedeelten en korte werken, evenals de paginatarieven, zullen dezelfde zijn als bij papieren readers. Voor een dergelijke overeenkomst dient de onderwijsinstelling ruim voor publicatie van de elektronische reader contact op te nemen met Stichting PRO.

10.1 Scannen

Voor het scannen van teksten is aanvullende toestemming vereist van de desbetreffende uitgever. Via Stichting PRO kan die toestemming worden verkregen voor korte gedeelten en korte werken. Hiervoor zal door de onderwijsinstelling een verklaring moeten worden afgegeven om misbruik te voorkomen (alleen tijdelijke elektronische opslag uitsluitend voor gebruik in de desbetreffende 'papieren' reader). Ook dienen er garanties te worden verleend voor het respecteren van de persoonlijkheidsrechten (onder andere een correcte reproductie en duidelijke bronvermelding). Instellingen die teksten voor papieren readers willen scannen, wordt verzocht contact op te nemen met Stichting PRO.

[N.B. In de readerovereenkomst met de HBO-raad, de VSNU en BVE-raad is gebruik in elektronische vorm toegestaan op dragers die alleen aan ingeschreven studenten ter beschikking worden gesteld, dan wel via een netwerk waartoe uitsluitend ingeschreven studenten en docenten toegang hebben. Ook in individuele overeenkomsten tussen onderwijsinstellingen en Stichting PRO kan een dergelijke regeling worden getroffen, al dan niet in combinatie met een afkoopregeling als bedoeld in artikel 10.]

11. Afkoopregeling

De HBO-raad, de VSNU en BVE-raad hebben in de readerovereenkomst een collectieve afkoopregeling getroffen voor de overname van korte gedeelten, korte gedeelten hoeven dus niet meer aan Stichting PRO te worden gemeld, wel dient elke reader nog altijd opgestuurd te worden naar Stichting PRO. Voor het overnemen van niet-korte gedeelten dient nog altijd vooraf toestemming gevraagd te worden. Deze overnames worden apart gefactureerd. Elke onderwijsinstelling kan in overleg treden met Stichting PRO om een afkoopregeling te treffen.

11.1 Tarief

De afkoopsum zal gebaseerd worden op een vergoeding per student per jaar en betreft het overnemen van korte gedeelten en korte werken uit zowel Nederlandse als buitenlandse uitgaven. Basis voor het tarief is de over het voorgaande jaar verschuldigde vergoedingen.

11.2 Voorwaarden

De onderwijsinstelling dient eventuele bestaande achterstanden in het melden van overgenomen korte gedeelten en korte werken in te lopen, of Stichting PRO zal het gebruik zo exact mogelijk inschatten. De standaardvoorwaarden en de readerovereenkomsten blijven van kracht, alleen de afspraken betreffende de melding van korte gedeelten en de betaling daarvan worden geregeld in een afzonderlijke overeenkomst met Stichting PRO.

In deze overeenkomst kunnen ook nadere afspraken worden gemaakt over de controle op naleving van de overeenkomst.

11.3 Digitaal gebruik

Indien de onderwijsinstelling een mediumneutrale regeling wenst waarin ook de overname van korte gedeelten en korte werken in elektronische onderwijspublicaties wordt afgekocht, zal een toeslag van 20% in rekening worden gebracht. Ook het digitale gebruik van korte gedeelten in onderwijspublicaties zoals scannen en publicatie op intranet is hiermee geregeld. Een belangrijke voorwaarde voor digitaal gebruik is dat alleen gebruik in een besloten netwerk is toegestaan. Stichting PRO krijgt ter controle toegang tot het netwerk dan wel een bewijsexemplaar in printvorm.

11.4 Korting bij centrale regeling

Indien op centraal niveau een regeling kan worden getroffen (inclusief centrale facturatie), ontvangt de onderwijsinstelling een korting van 10% op de vergoeding voor het gebruik van papieren readers en 10% korting op de vergoeding voor het digitale gebruik. Het bevoegd gezag van de instelling verzorgt de coördinatie van de afkoopregelingen. Alle betrokken onderdelen van de onderwijsinstelling geven hun medewerking aan de totstandkoming van de afkoopregelingen, bijvoorbeeld door het ondersteunen van onderzoek naar het readergebruik in heden en verleden en het leveren van gegevens omtrent studentenaantallen. De afkoopsum is bindend voor de gehele instelling.

11.5 Controle

Van alle vervaardigde readers wordt direct na productie een bewijsexemplaar aan Stichting PRO gezonden. Dit bewijsexemplaar dient voorzien te zijn van de naam van de onderwijsinstelling en van de faculteit, de oplage en de datum publicatie van de reader. Tevens ontvangt Stichting PRO jaarlijks een opgave van het aantal geproduceerde readers, met titel en oplagecijfers (inclusief omvang reader) alsmede opgave van het aantal studenten. Dit om periodieke bijstelling van de afkoopsum mogelijk te maken.

11.6 Nader overeen te komen

Een en ander dient nader overeen te worden gekomen met de onderwijsinstelling en geldt onder voorbehoud van goedkeuring van het bestuur van Stichting PRO.

12. Het overnemen van niet-korte gedeelten en niet-korte werken

Indien een onderwijsinstelling een werk geheel of gedeeltelijk wenst over te nemen en de overname heeft een grotere omvang dan de hiervoor aangegeven normen voor korte gedeelten en korte werken, is hiervoor, voorafgaand aan de vervaardiging van de publicatie, toestemming van de uitgever. Indien toestemming wordt verleend, kunnen de hoogte van de vergoeding en eventuele andere voorwaarden door de uitgever c.q. de auteursrechthebbende(n) worden bepaald.

Stichting PRO heeft van veel uitgevers het mandaat gekregen om een groot deel van de toestemmingsverzoeken tegen standaardvoorwaarden af te handelen.

Indien Stichting PRO het toestemmingsverzoek niet zelf kan afhandelen, wordt het toestemmingsverzoek doorgestuurd naar de betreffende uitgever. Toestemmingsverzoeken dienen via het toestemmingsaanvraagformulier te worden ingediend. U kunt dit formulier in gedrukte vorm bij Stichting PRO opvragen of u kunt het formulier invullen middels onze website: WWW.Cedar.nl/PRO. Om van tijdige afhandeling verzekerd te zijn, dient dit formulier tenminste vijf werkdagen voordat de reader in productie wordt genomen in het bezit te zijn van Stichting PRO.

Paginatarieven voor niet-korte gedeelten

Paginatarieven die Stichting PRO hanteert indien namens de desbetreffende rechthebbenden toestemming kan worden verleend voor het overnemen van niet-korte gedeelten of niet-korte werken:

- Niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven afkomstig van Nederlandse uitgevers: de gemiddelde paginaprijs van de uitgave waaruit wordt overgenomen.
- Niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven die vermoedelijk niet meer in de handel zijn, afkomstig van Nederlandse uitgevers: € 0,046 eurocent (exclusief 19% BTW).
- Niet-korte gedeelten en niet-korte werken uit uitgaven van buitenlandse uitgevers: de gemiddelde paginaprijs van de uitgave waaruit wordt overgenomen of - indien deze bij Stichting PRO niet bekend is - € 0,182 (exclusief 19% BTW).
- Indien een niet-kort gedeelte of niet-kort werk zonder de vereiste toestemming in een reader blijkt te zijn overgenomen, hanteert PRO bij wijze van voorschot op een schadevergoeding de volgende paginatarieven:
 - € 0,182 (exclusief 19% BTW) per overgenomen pagina uit alle uitgaven van Nederlandse uitgevers;
 - € 0,232 (exclusief 19% BTW) per overgenomen pagina uit alle uitgaven van buitenlandse uitgevers;
 - € 19,477 (onder voorbehoud) (exclusief 19% BTW) per overgenomen gedicht, muziektekst of bladmuziek.een en ander onverminderd het recht van de desbetreffende rechthebbenden een aanvullende schadevergoeding te bedingen indien zij aantoonbaar een grotere schade hebben geleden.
- Indien tijdig voor de publicatie om toestemming is gevraagd en de overschrijding van de norm 'kort gedeelte' of 'kort werk' als marginaal is aan te merken, zal Stichting PRO het geldende tarief voor korte gedeelten en korte werken in rekening brengen.

De hierboven genoemde tarieven dienen ter indicatie. Het is mogelijk dat uitgevers Stichting PRO opdragen een afwijkend tarief te hanteren, of in bepaalde gevallen de toestemming te weigeren.

Stichting PRO, per 1 januari 2007

OVEREENKOMST

DE ONDERGETEKENDEN:

1. **HBO-raad**, zijnde de belangen- en werkgeversvereniging van de Nederlandse hogescholen, gevestigd te (2514 AP) Den Haag aan de Prinsessegracht 21, optredend als gemachtigde voor haar leden, hierna te noemen "Hogescholen",

en
2. **Stichting Reprorecht**, gevestigd te (2132 WT) te Hoofddorp aan de Siriusdreef 22-28, hierna te noemen "Reprorecht",

OVERWEGENDE:

- dat, ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 16h -16m van de Auteurswet, bij Koninklijk Besluit van 20 juni 1974, zoals gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 27 november 2002, hierna te noemen "Besluit reprografisch verveelvoudigen", een regeling getroffen is inzake het kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken door in laatstgenoemd Koninklijk Besluit genoemde groepen gebruikers;
- dat artikel 4 van het Besluit reprografisch verveelvoudigen bepaalt dat voor de verveelvoudiging als in dat artikel bedoeld aan de rechthebbende op het auteursrecht een aldaar nader omschreven vergoeding toekomt;
- dat artikel 16l Auteurswet bepaalt dat de betaling van de in de vorige overweging bedoelde vergoeding dient plaats te vinden aan een door de Minister van Justitie aan te wijzen incasso-organisatie, die met uitsluiting van anderen met de inning en verdeling van deze vergoeding is belast;
- dat Reprorecht bij Koninklijk Besluit van 23 augustus 1985 door de Minister van Justitie is aangewezen als de in de vorige overweging bedoelde incasso-organisatie;
- dat de in het Besluit reprografisch verveelvoudigen vervatte regeling op Hogescholen van toepassing is;
- dat Reprorecht ter uitvoering van de reproregeling op 19 april 1999 een overeenkomst met Hogescholen heeft gesloten;

- dat Reprorecht en Hogescholen aan voornoemde overeenkomst een vervolg willen geven middels een aangepaste regeling per 1 januari 2010;
- dat partijen in dat kader het volgende met elkaar overeen wensen te komen;

OVEREEN TE KOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1

De overeenkomst heeft betrekking op alle verveelvoudigingen van geschriften die overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 van het Besluit reprografisch verveelvoudigen gemaakt worden door of in opdracht van Hogescholen.

Artikel 2

Partijen komen voor de periode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014 overeen dat de grondslag voor de bepaling van de vergoeding, als genoemd in artikel 16h Auteurswet, in deze overeenkomst is vastgesteld op een jaarlijkse vergoeding per student per hogeschool conform het bepaalde in artikel 3, hierna te noemen "de afkoopsom". De berekening van de afkoopsom vindt per hogeschool plaats. Betaling van de totale afkoopsom geschiedt conform het in artikel 4 bepaalde. Partijen hebben vastgesteld dat met de keuze voor deze grondslag een administratieve en procedurele vereenvoudiging gerealiseerd wordt.

Artikel 3

1. De in artikel 2 genoemde afkoopsom wordt berekend door het totaal van de vergoedingen, die door de departementen van de desbetreffende hogeschool in het jaar 2009 aan Stichting Reprorecht verschuldigd waren, te delen door het aantal studenten aan de betreffende hogeschool met peildatum 1 oktober 2008.
2. Met ingang van 2010 wordt het bedrag per student jaarlijks verhoogd met de algemene prijsindex zoals deze door het CBS wordt vastgesteld (definitie inflatie gehanteerd door CBS: inflatie is de prijsverandering volgens de consumentenprijsindex, gemeten ten opzichte van een jaar eerder). De afkoopsom per hogeschool wordt alsdan vastgesteld door bedrag per student uit het voorgaande jaar te verhogen met de genoemde prijsindex en vervolgens te vermenigvuldigen met het aantal studenten in het betreffende jaar (peildatum 1 oktober voorgaand jaar).
3. In de afkoopsom is begrepen de vergoeding die verschuldigd is voor het interne gebruik van papieren knipselkranten, een en ander voor zover er sprake is van het reprografisch verveelvoudigen van dergelijke kranten.
In de afkoopsom is niet begrepen de vergoeding die verschuldigd is in het kader van de zogenaamde "readerregeling".

Artikel 4

1. Jaarlijks zullen de HBO Raad en Stichting Reprorecht in de eerste helft van het jaar de conform de regels in artikel 3 uit te voeren berekening van de afkoopsommen per hogeschool bespreken en de uitkomsten vaststellen. Reprorecht zal de op grond van het voorgaande berekende afkoop som per hogeschool in rekening brengen. Hogescholen zullen de totaal factuur voor alle afkoopsommen binnen dertig dagen aan Reprorecht voldoen.
2. Bij gebreke van tijdige betaling wordt al hetgeen Reprorecht uit hoofde van deze overeenkomst van Hogescholen te vorderen heeft, zelfs zonder nadere ingebrekestelling, rentedragend met ingang van de vervalltermijn. De rente zal gelijk zijn aan de wettelijke verdragingsrente.
3. Bij gebreke van tijdige verstrekking door Hogescholen van de gegevens als bedoeld in artikel 4.1, zullen Hogescholen, zelfs zonder nadere ingebrekestelling, over de periode van vertraging de wettelijke rente verschuldigd zijn over het bedrag van de desbetreffende facturen.
4. Individuele hogescholen en Stichting PRO hebben de mogelijkheid om het gebruik in vergelijking met het gebruik in 2009 binnen de instelling te onderzoeken. De initiatiefnemer van een dergelijk onderzoek draagt de kosten hiervan en zal de onderzoeksopzet met de andere partij afstemmen. Op grond van de uitkomsten kan in overleg de afkoop som per hogeschool aangepast worden.

Artikel 5

1. Alle kosten die naar het oordeel van Reprorecht noodzakelijk zijn ter inning van haar vordering, die in de gerechtelijke en buitengerechtelijke invordering van de verschuldigde bedragen begrepen, komen ten laste van Hogescholen.
2. De buitengerechtelijke kosten, zoals aanmaningskosten, de kosten die door derden in rekening worden gebracht daaronder begrepen, worden gesteld op 15% van de door Hogescholen verschuldigde bedragen, met een minimum van € 500,-.

Artikel 6

1. Hogescholen erkennen de wens van Reprorecht om, ten behoeve van een zo reëel mogelijke repartitie, van de ontvangen vergoedingen meer titelspecifieke informatie te vergaren over de door Hogescholen vervaardigde reprorechtelijke kopieën. Hogescholen verklaren zich bereid om op basis van een tussen partijen overeen te komen opzet hun medewerking te verlenen bij de uitvoering van een onderzoek. Hogescholen beogen op deze wijze een actieve bijdrage te leveren aan het belang van het auteursrecht.
2. De uitkomsten van voornoemd onderzoek zullen voor geen enkel ander doel dienen dan de verfijning van het repartitiesysteem en de uitkomsten zullen niet

van invloed zijn op de hoogte van het door Hogescholen verschuldigde bedrag.

3. De externe kosten, verbonden aan het in de vorige leden bedoelde onderzoek, komen voor rekening van Reprorecht.

Artikel 7

Reprorecht vrijwaart namens de desbetreffende rechthebbenden Hogescholen voor aanspraken van auteursrechthebbende(n) ter zake van de vergoeding, indien en voor zover de betaling door Hogescholen heeft plaatsgevonden op basis van deze overeenkomst.

Artikel 8

1. Deze overeenkomst treedt met ingang van 1 januari 2010 voor vijf jaar in werking, en zal daarna stilzwijgend voor onbepaalde tijd worden verlengd.
2. Indien één van de partijen de overeenkomst niet of niet onder dezelfde voorwaarden wenst voort te zetten, dient deze dat schriftelijk uiterlijk zes maanden vóór het einde van het lopende kalenderjaar te doen. Tussentijdse beëindiging of aanpassing van de vijfjarige overeenkomst kan alleen indien beide partijen daarmee instemmen, en treedt niet eerder in werking dan met ingang van het daaropvolgende kalenderjaar. Indien de overeenkomst op verzoek van Reprorecht wordt beëindigd, zullen Hogescholen, na overleg met Reprorecht over de aard en de inhoud van de berichtgeving, de deelnemende hogescholen hierover nader informeren.
3. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege indien en zodra de Minister van Justitie de in de vierde overweging van deze overeenkomst bedoelde aanwijzing heeft ingetrokken en deze intrekking blijkt mededeling in de Staatscourant onherroepelijk is geworden.
4. Voorts zullen de bepalingen in deze overeenkomst worden aangepast zodra relevante wijzigingen in de Auteurswet daartoe aanleiding geven, met dien verstande dat wijzigingen in de verschuldigde auteursrechtelijke vergoedingen geëffectueerd worden in het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de wijziging van kracht is geworden.

Aldus overeengekomen en in tweevoud getekend,

Plaats:.....

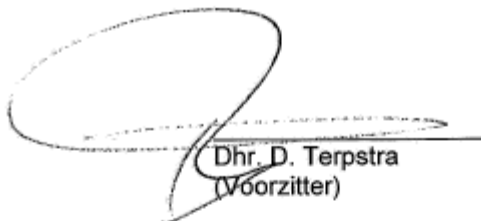
Datum:.....

Voor Stichting Reprorecht:

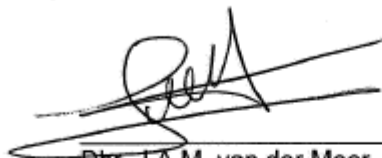

Mw. Drs. M.J. Sanders-ten Holte
(Vorzitter)

Voor HBO-raad:

Dhr. D. Terpstra
(Vorzitter)

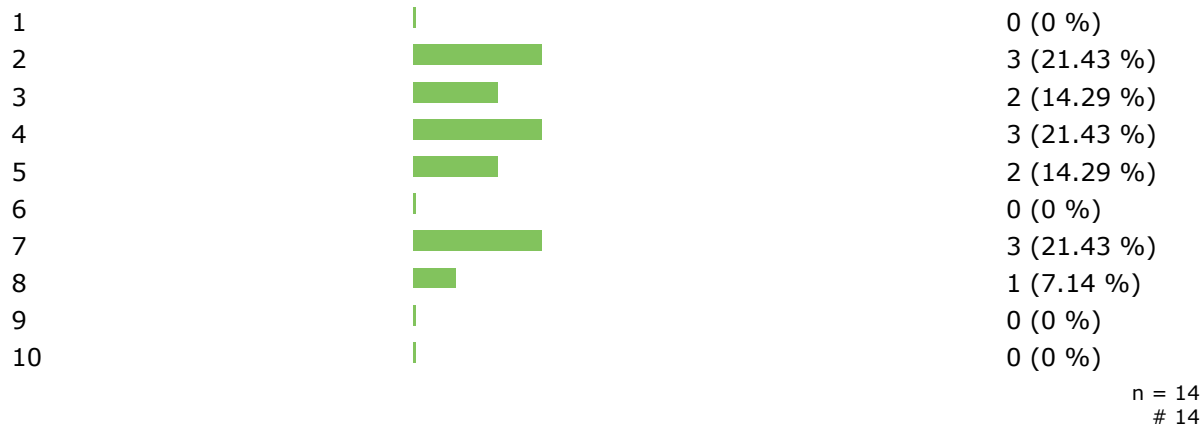
Dhr. J.A.M. van der Meer
(Penningmeester)

Bijlage VIII

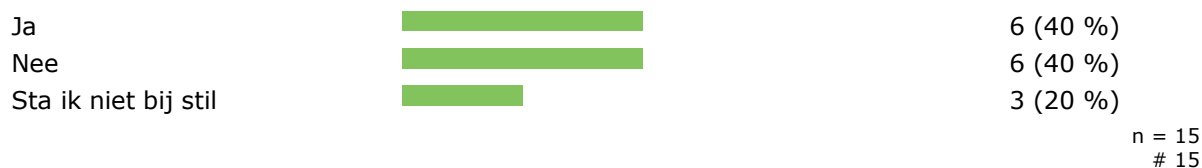
Enquête Resultaten

Hoe zou u uw kennis betreffende auteursrechten op dit moment waarderen?

0=niet aanwezig 5=gemiddeld 10=uitstekend (0 - 10)

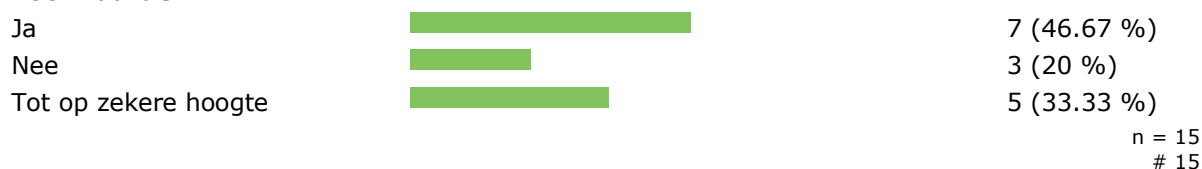
Maakt u (tijdens uw lessen en/of op Blackboard) gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal?

Bent u bekend met de voorwaarden die gesteld worden aan het gebruik van auteursrechten in het onderwijs?

Voldoet u bij het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal aan die voorwaarden?

Heeft u in het afgelopen half jaar wel eens gewerkt met bronvermelding of linken?

n = 15
15

Heeft u behoefte aan verbreding/verdieping van uw bestaande kennis op het gebied van auteursrechten?

Ja		8 (53.33 %)
Nee		5 (33.33 %)
Weet niet		2 (13.33 %)

n = 15
15

Op welke wijze zou u deze kennis het liefst tot u willen nemen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Digitaal loket (vragen via mail)		8 (57.14 %)
Brochure		5 (35.71 %)
Handboek		5 (35.71 %)
Schema's		6 (42.86 %)
Cursus		1 (7.14 %)

n = 14
25

Bent u in het laatste jaar nog tegen bepaalde auteursrechtelijke vragen aangelopen?

respondent 1	
respondent 2	Vooraf bij filmateriaal wat ik in wil zetten voor het onderwijs.\r\n
respondent 3	ja, vraagstelling of bij het vervaardigen van lesmaterialen voor kunstgeschiedenis rechtenvrije of legaal te gebruiken foto's van kunst beschikbaar zijn binnen Avans/Xplora.\r\n\r\nHierop kon men mij geen sluitend antwoord geven
respondent 4	Die vragen gingen over wat er wel en wat er niet mocht. Dat hebben we uitgezocht met als bron o.a. de informatie die op Surfnets daarover gepubliceerd is.\r\n(http://www.surffoundation.nl/Auteursrechten/nl/Pages/Default.aspx)
respondent 5	De regelgeving is veel te ver doorgevoerd (ik ben zelf auteur(
respondent 6	Vooraf omvang van "vrij" op te nemen materiaal uit een boek. Mijn naieve kennis zegt dat <10% mag.
respondent 7	
respondent 8	
respondent 9	Het probleem is dat ik weet dat het bestaat, maar door het internet er geen idee van heb wat nu wél of niet mag. Bovendien, als ik het binnen de klaslokaalmuren houdt, dan heb ik het idee dat het allemaal zo'n vaart niet loopt. Mijn primaire doel is om studenten wat te laten leren en daar gebruik ik het liefst aansprekend materiaal voor en dan let ik niet echt op of het auteursrechtelijk beschermd is! Succes
respondent 10	
respondent 11	Hoe moet je binnen Blackboard de auteursrechtenregeling recht doen. Hoe

	moet je plaatsen, wat mag je plaatsen, traject van aanmelden binnen Avans, etc.
respondent 12	
respondent 13	Ik wilde een tijd geleden graag een film vertonen tijdens de les. Deze kon ik downloaden via internet. Ik wist niet zeker onder welke voorwaarden dit mag en heb er uiteindelijk voor gekozen het dus niet te doen. Mag dit?
respondent 14	Wat mag wel en niet op de eLO
respondent 15	Ik heb een tijd terug toestemming gevraagd en gekregen voor publicatie van een reader. Nu moet deze bijgedrukt worden en ik vraag me af of ik dan nog een keer toestemming moet krijgen of dat 1 keer genoeg is.

Legenda:

n = aantal respondenten dat de vraag heeft gezien

= aantal ontvangen antwoorden

Handleiding auteursrechten in het onderwijs

Geachte lezer,

Dit document is een concept versie van een beknopte handleiding op het gebied van auteursrechten. Het document poogt op een duidelijke, overzichtelijke manier, in de vorm van schema's, stapsgewijs aan te geven op welke manieren je auteursrechtelijk beschermd tekst-, beeld-, video- en geluidmateriaal kunt/mag gebruiken in het kader van het onderwijs. Deze schema's hebben betrekking op gebruik van deze materiaalsoorten in de fysieke en in de elektronische leeromgeving.

De bedoeling is de handleiding in de loop der tijd verder uit te breiden en actueel te houden. Het wordt dan ook zeer op prijs gesteld tips en suggesties van docent-gebruikers te ontvangen zodat deze in een volgende versie van de handleiding verwerkt kunnen worden.

De handleiding is als volgt opgebouwd:

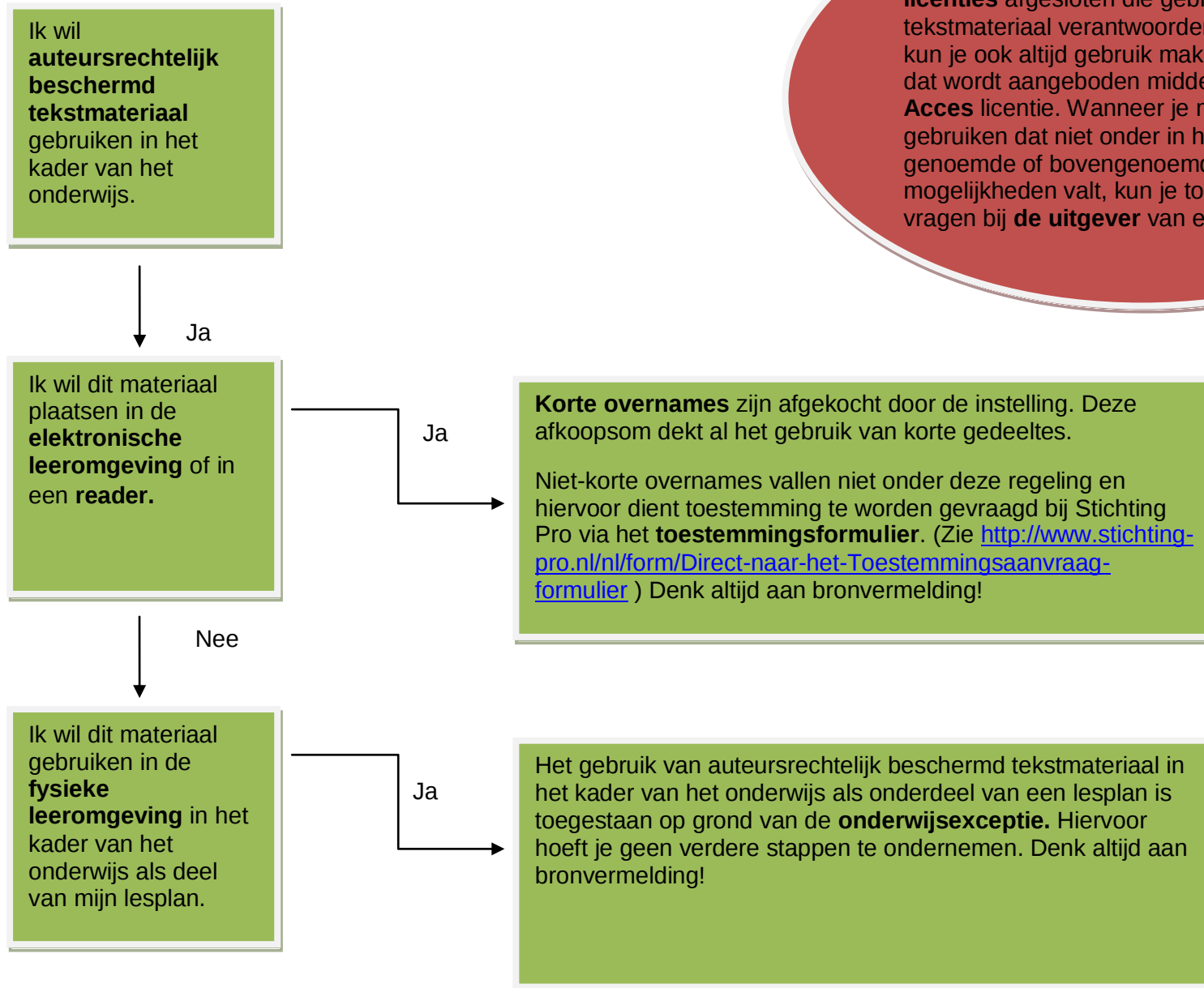
Per materiaalsoort is een schema weergegeven met daarin de stappen die je dient te ondernemen voor het gebruik van dit auteursrechtelijk beschermd materiaal. In deze schema's is een aantal belangrijke begrippen dik gedrukt. Na elk schema vind je vervolgens een overzicht van deze belangrijke begrippen met bijbehorende beknopte uitleg.

Het doel van deze handleiding is praktische informatie te verschaffen aan docenten en overige medewerkers van Avans Hogeschool. Wanneer u na het lezen van de handleiding nog vragen heeft op het gebied van auteursrechten, kunt u hiermee terecht bij het auteursrechtenloket van Avans Hogeschool. Dit informatie- en adviesloket is te bereiken via auteursrechtenloket@avans.nl. Hier kunt u ook terecht met eventuele tips en verbeter suggesties.

Breda, mei 2011

Mirthe Jansen

Schema 1 tekstmateriaal

Let op: De instelling heeft verscheidene **licenties** afgesloten die gebruik van bepaald tekstmateriaal verantwoorden. Daarnaast kun je ook altijd gebruik maken van materiaal dat wordt aangeboden middels bv. een **Open Acces** licentie. Wanneer je materiaal wilt gebruiken dat niet onder in het schema genoemde of bovengenoemde mogelijkheden valt, kun je toestemming vragen bij **de uitgever** van een werk.

Schema 1 begrippen

Auteursrechtelijk beschermd materiaal

Auteursrechtelijk beschermd materiaal is altijd een werk van letterkunde, wetenschap of kunst. De volgende werken vallen onder dit begrip:

- 1°. boeken, brochures, nieuwsbladen, tijdschriften en alle andere geschriften;
 - 2°. toneelwerken en dramatisch-muzikale werken;
 - 3°. mondelinge voordrachten;
 - 4°. choreografische werken en pantomimes;
 - 5°. muziekwerken met of zonder woorden;
 - 6°. teken-, schilder-, bouw- en beeldhouwwerken, lithografieën, graveer- en andere plaatwerken;
 - 7°. aardrijkskundige kaarten;
 - 8°. ontwerpen, schetsen en plastische werken, betrekkelijk tot de bouwkunde, de aardrijkskunde, de plaatsbeschrijving of andere wetenschappen;
 - 9°. fotografische werken;
 10. filmwerken;
 - 11°. werken van toegepaste kunst en tekeningen en modellen van nijverheid;
 - 12°. computerprogramma's en het voorbereidend materiaal;
- en in het algemeen ieder voortbrengsel op het gebied van letterkunde, wetenschap of kunst, op welke wijze of in welken vorm het ook tot uitdrukking zij gebracht.

Elektronische leeromgeving

Onder de elektronische leeromgeving wordt het intranet (de besloten elektronische leeromgeving van uw instelling) verstaan. Voor Avans impliceert het begrip ELO vooralsnog bijna uitsluitend de faciliteit Blackboard.

Fysieke leeromgeving

Onder de fysieke leeromgeving wordt de omgeving bedoeld waarin face to face lesgegeven wordt die niet digitaal is. Bij de fysieke leeromgeving wordt bedoeld op de leeromgeving van Avans die niet digitaal is. Wanneer een docent materiaal gebruikt in de fysieke leeromgeving afkomstig van de ELO gelden de regels van de fysieke leeromgeving voor dat gebruik. Bij de vraag aan welke voorwaarden het materiaal dat geplaatst is moet voldoen, moet er gekeken worden naar de voorwaarden van toepassing op de ELO.

Reader

Stichting PRO heeft een digitale reader evenals een papieren reader gedefinieerd als één bestand waarin twee of meer artikelen zijn opgenomen. Een voorbeeld van een digitale reader is één .pdf-bestand met daarin verschillende gescande artikelen. Alle digitale readers dienen aan PRO gestuurd te worden. Het opsturen van een reader dient plaats te vinden:

- binnen een maand na publicatie;
- vermelden van relatienummer en contactpersoon bij/op de reader;
- vermelden van oplage;
- bronvermelding is verplicht.

De digitale reader ontvangt Stichting PRO uitsluitend op papier, dus geen bestanden per e-mail, diskettes, sticks of anderszins. Onderwijsinstellingen hoeven op dit moment geen losse, enkele artikelen die op intranet worden geplaatst, aan PRO te sturen. Dit geldt overigens voor zowel korte als lange artikelen. De oplage van een digitaal gepubliceerd artikel is het aantal studenten dat toegang heeft tot het elektronische stuk. Het is daarbij niet van belang of de studenten dit artikel daadwerkelijk inkijken: dat is bij papieren readers niet anders.

Korte overnames

- uit niet-literaire boekwerken: maximaal 10.000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van het gehele oorspronkelijke werk waaruit wordt overgenomen;

- uit tijdschriften en andere periodieke uitgaven met een niet-literaire inhoud: maximaal 8.000 woorden, mits niet meer omvattend dan een derde deel van de aflevering waaruit wordt overgenomen;

- uit literaire geschriften: maximaal 100 regels poëzie of 2500 woorden proza, mits niet meer omvattend dan een tiende deel van het gehele oorspronkelijke werk;

Bladmuziek:

- een liedtekst: maximaal één couplet en één refrein;

- notenschrift: maximaal vijf notenbalken met een maximum van 20% van het originele werk;

- grafieken, tabellen, schema's en soortgelijke werken, mits niet meer omvattend dan 25 korte werken uit dezelfde oorspronkelijke uitgave;

Hierbij geldt voor toepassing van deze overeenkomst, dat in geval één of meer van deze werken of andere afbeeldingen, zoals foto's, worden overgenomen, voor de bepaling van de grens 'kort gedeelte' als bedoeld in lid 2, ieder overgenomen kort werk als hier bedoeld, geacht wordt een omvang te hebben van 200 woorden respectievelijk een halve pagina;

- een door de uitgever in een boekwerk of periodiek gebundelde en bewerkte rechterlijke uitspraak (inclusief annotatie), alsmede de uitgave van een in het kader van een universitaire plechtigheid gehouden mondelinge voordracht, worden ongeacht het aantal woorden beschouwd als 'kort werk'. Voor uit een verzamelwerk overgenomen rechterlijke uitspraken blijft gelden dat de overname beperkt dient te blijven tot een derde deel van dat verzamelwerk;

- de afbeeldingen worden geteld als 200 woorden.

Toestemmingsformulier

U dient voor een papieren en digitale niet-korte overname vooraf toestemming te vragen via het toestemmingsformulier. In geval van een toestemmingsaanvraag voor niet-korte overnames, stuurt u deze mee of vermeld de toestemmingsaanvraagnummers bij de reader.

Onderwijsexceptie

De onderwijsexceptie is vastgelegd in art. 12 lid 5 AW. Op grond van deze bepaling, valt niet onder openbaar maken een voordracht, op- of uitvoering of voorstelling ten behoeve van het onderwijs, als deel van het leerplan, zonder winstoogmerk.

Voorwaarden:

- gebruik materiaal in het kader van het onderwijs;
- zonder winstoogmerk;
- fysieke leeromgeving;
- deel van het onderwijsprogramma.

De onderwijsexceptie is van toepassing op het uitzenden van audio-, film- en videoprogramma's of het voordragen van gedichten of andere tekstmaterialen in de fysieke leeromgeving. *Let op! Niet van toepassing op de ELO.*

Licenties

Een licentie is een overeenkomst waarin de auteursrechthebbende of een collectieve auteursrechtenorganisatie een ander toestemming geeft bepaalde handelingen uit te voeren. Er zijn verschillende licentievormen die verbonden kunnen zijn aan een werk. In deze licentie staat op welke wijze een werk gebruikt mag worden.

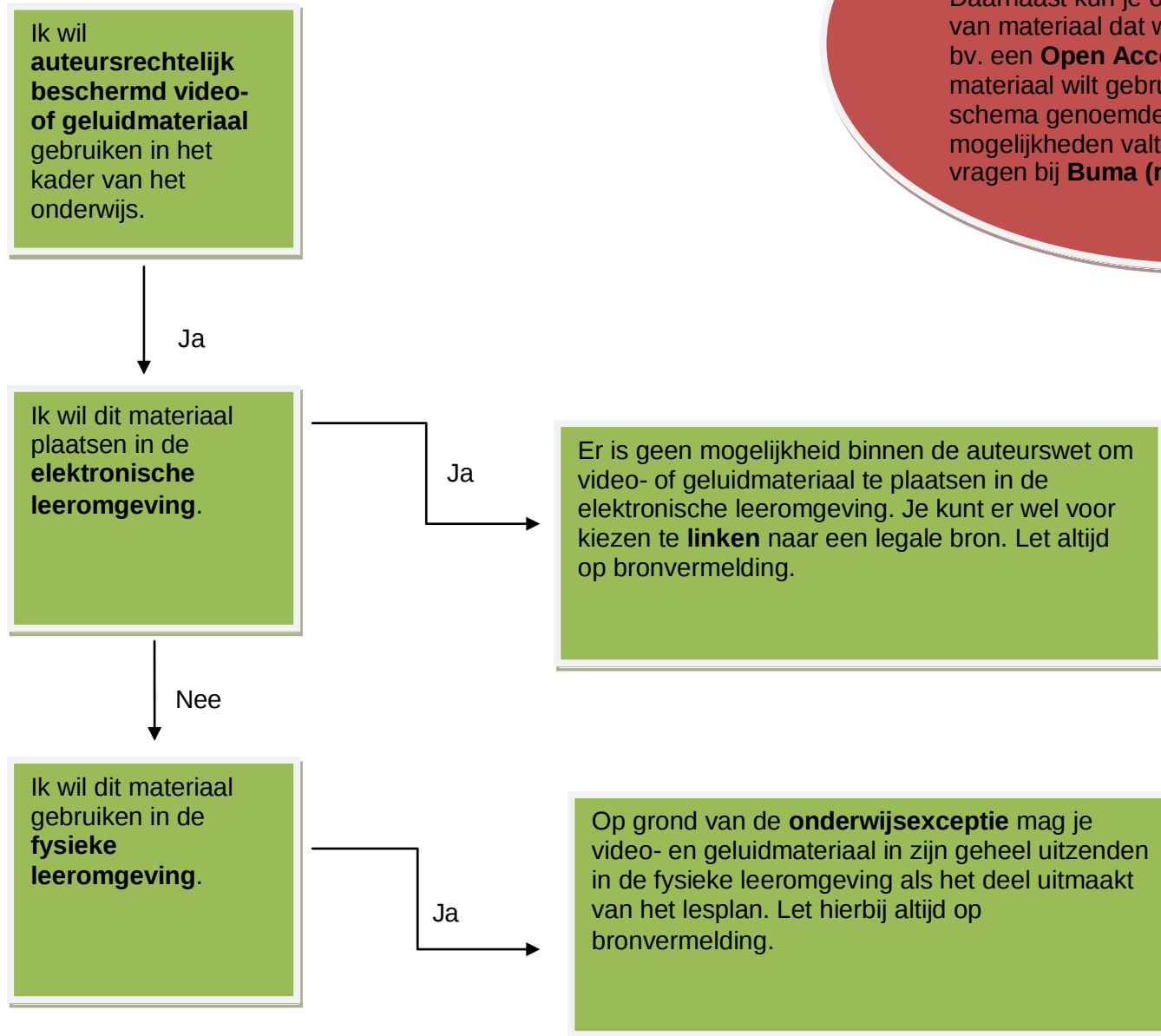
Open Acces

Een voorbeeld van een licentie is Open Acces. De auteur geeft dan een niet vrije licentie voor breed hergebruik (lezen, downloaden, kopiëren, verspreiden, printen of doorzoeken), maar blijft zijn auteursrechten houden.

Uitgever

Een auteursrechthebbende heeft meestal zijn auteursrechten geheel of gedeeltelijk overgedragen aan de uitgever. Wanneer je het materiaal wilt gebruiken buiten de beschreven mogelijkheden (bijvoorbeeld niet in het kader van het onderwijs) kun je aan de uitgever toestemming vragen.

Schema 2 video- en geluidmateriaal

Let op: De instelling heeft verscheidene **licenties** afgesloten die gebruik van bepaald video- en geluidmateriaal verantwoorden. Daarnaast kun je ook altijd gebruik maken van materiaal dat wordt aangeboden middels bv. een **Open Acces** licentie. Wanneer je materiaal wilt gebruiken dat niet onder in het schema genoemde of bovengenoemde mogelijkheden valt, kun je toestemming vragen bij **Buma (muziek)** en **Sena (Video)**.

Schema 2 begrippen

Auteursrechtelijk beschermd materiaal

Zie uitleg begrippen schema 1.

Elektronische leeromgeving

Zie uitleg begrippen schema 1.

Fysieke leeromgeving

Zie uitleg begrippen schema 1.

Linken

Een link plaatsen wordt niet gezien als verveelvoudigen, omdat door het aanbrengen van de link het bestand nog niet gekopieerd wordt en dit biedt de mogelijkheid toegang te krijgen en verschaffen tot een geheel werk via de ELO.

Onderwijsexceptie

Zie uitleg begrippen schema 1.

Licenties

Zie uitleg begrippen schema 1.

Open acces

Zie uitleg begrippen schema 1.

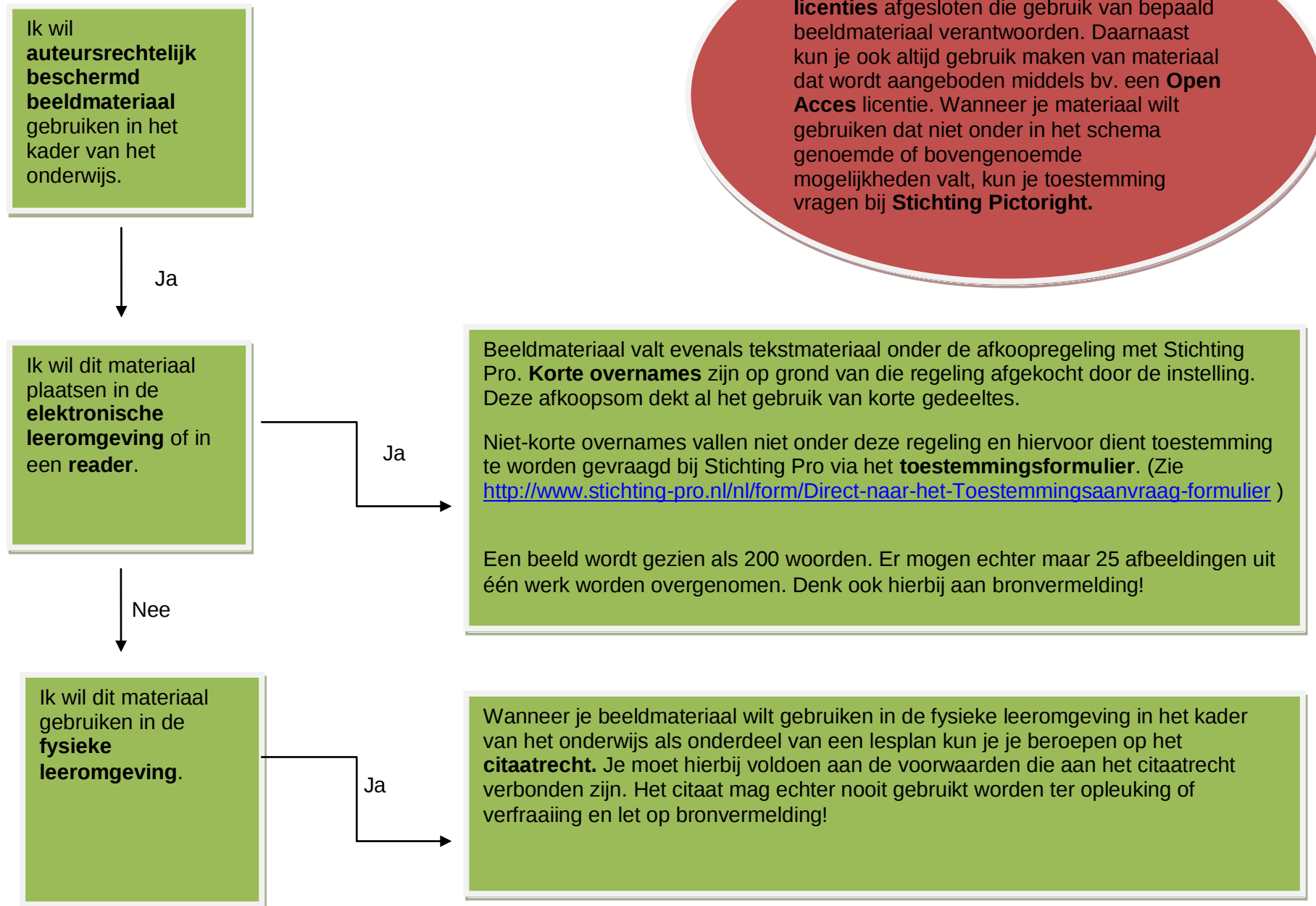
Buma

Buma/Stemra behartigt de belangen van muzikanten en tekstdichters in Nederland. Een auteursrechthebbende kan er zelf voor kiezen zich aan te sluiten bij Buma/Stemra. Zij hebben als taak het handhaven van het auteursrecht gericht op muziek. Deze organisatie draagt er zorg voor dat de auteurs een vergoeding ontvangen voor het gebruik van hun muziek.

Sena

Sena regelt de rechten van artiesten en producenten. Sena's taken bestaan uit het verlenen van toestemming wanneer iemand vraagt om werk te mogen gebruiken, vervolgens incasseren zij hier vergoedingen voor en verdelen zij deze vergoedingen over de aangesloten belanghebbenden.

Schema 3 Beeldmateriaal

Schema 3 begrippen

Auteursrechtelijk beschermd materiaal

Zie uitleg begrippen schema 1.

Elektronische leeromgeving

Zie uitleg begrippen schema 1.

Reader

Zie uitleg begrippen schema 1.

Fysieke leeromgeving

Zie uitleg begrippen schema 1.

Korte overname

Zie uitleg begrippen schema 1.

Toestemmingsformulier

Zie uitleg begrippen schema 1.

Citaatrecht

Art. 15a AW bezigt het begrip citeren. Dit begrip houdt het volgende in: het overgenomen moet verband houden met de context waarin deze geplaatst wordt en integreert als het ware in de tekst. Alleen opleuking of verfraaiing is bv. niet voldoende om het te laten integreren met de tekst. De voorwaarden verbonden aan het citaatrecht zijn, kort samengevat, de volgende:

- omvang citaat in overeenstemming met hetgeen in het maatschappelijk verkeer redelijkerwijs geoorloofd is;
- aantal en omvang dient te zijn gerechtvaardigd door het te bereiken doel;
- bron waaruit geciteerd wordt moet rechtmatig openbaar zijn gemaakt;
- persoonlijkheidsrechten in acht nemen;
- bronvermelding.

Het citaatrecht is van toepassing op alle soorten werken. Art. 15a AW stelt namelijk geen beperkingen ten aanzien van soorten werken respectievelijk soorten informatiedragers waaruit geciteerd mag worden. Geciteerd mag dus worden uit tekst-, beeld-, geluid- en videomateriaal.

Licenties

Zie uitleg begrippen schema 1.

Open acces

Zie uitleg begrippen schema 1.

Stichting Pictoright

Pictoright is een collectieve rechtenorganisatie op het gebied van beeldmateriaal. Pictoright behartigt dus de belangen van de auteursrechthebbende op die beeldmaterialen. Ook hier kunnen auteursrechthebbenden zich vrijwillig bij aansluiten. Als organisatie vragen zij jaarlijks een overzicht op van publicaties, innen de bijbehorende vergoedingen en verdelen deze vergoedingen onder haar leden.